

Základní umělecká škola, Plzeň,
Sokolovská 54

Školní vzdělávací program

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Počet oborů, velikost	5
2.2 Historie a současnost	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.5 Vybavení školy a její podmínky	5
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	6
3.1 Zaměření školy	6
3.2 Vize školy	6
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	6
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	7
5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech	7
5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru	9
5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium I (A)	9
5.2.2 Studijní zaměření Přípravné studium I (B)	9
5.2.3 Studijní zaměření Přípravné studium II	10
5.2.4 Vyučovací předmět Hudební nauka	11
5.2.5 Studijní zaměření Hra na klavír	12
5.2.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	15
5.2.7 Studijní zaměření Hra na housle	18
5.2.8 Studijní zaměření Hra na violu	22
5.2.9 Studijní zaměření Hra na violoncello	25
5.2.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	28
5.2.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	31
5.2.12 Studijní zaměření Hra na klarinet	34
5.2.13 Studijní zaměření Hra na saxofon	37
5.2.14 Studijní zaměření Hra na fagot	41
5.2.15 Studijní zaměření Hra na trubku	43
5.2.16 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku	47
5.2.17 Studijní zaměření Hra na trombon	49
5.2.18 Studijní zaměření Hra na kytaru	53
5.2.19 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	56
5.2.20 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	59
5.2.21 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	62
5.2.22 Studijní zaměření Sólový zpěv	65
5.2.23 Studijní zaměření Hra na akordeon	68
5.2.24 Studijní zaměření Hra na harfu	71
5.2.25 Vyučovací předmět Komorní hra	74
5.2.26 Vyučovací předmět Souborová hra	75
5.2.27 Vyučovací předmět Komorní zpěv	76
5.2.28 Vyučovací předmět Sborový zpěv	77
5.2.29 Vyučovací předmět Hudební seminář	78
5.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru	79
5.3.1 Studijní zaměření Přípravné studium	79
5.3.2 Studijní zaměření Přípravné studium II	80
5.3.3 Studijní zaměření Výtvarná tvorba a kultura	80
5.4 Vzdělávací obsah tanečního oboru	85
5.4.1 Studijní zaměření Přípravné studium	85
5.4.2 Studijní zaměření Tanec	85

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	91
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMORÁDNĚ NADANÝCH	91
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	92
8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků	92
8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy	92

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Plzeň, Sokolovská 54

Předkladatel: Základní umělecká škola, Plzeň, Sokolovská 54
Adresa školy: Sokolovská 54, Plzeň 323 14
IČO: 45335842
Ředitel: Jan Sedláček
Telefon: 377 526 516
E-mail: zussok@volny.cz
Web: www.zussok.pilsedu.cz

Zřizovatel: Název: Plzeňský kraj
Adresa: Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Telefon: 377 195 111
E-mail: posta@plzensky-kraj.cz
Web: www.kr-plzensky.cz

Platnost dokumentu od: 1.9.2012

Podpis ředitele a razítko školy:

.....
Jan Sedláček

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Žáci mohou navštěvovat celkem tři umělecké obory.

- Hudební obor (HO)
- Výtvarný obor (VO)
- Taneční obor (TO)

Celková kapacita školy: 900 žáků

Tato kapacita školy je v posledních letech zaplněna cca z 90%.

ZUŠ má dvě odloučená pracoviště:

1. pobočka	Náměstí odboje 18
Plzeň 323 14
Telefon: 378 028 947
E-mail: zusbolevac@seznam.cz
2. pobočka	U Jam
Plzeň 323 14
Telefon: 377 524 735
E-mail: zussok1@volny.cz

2.2 Historie a současnost

ZUŠ byla založena v červnu roku 1988 jako 5. lidová škola umění v Plzni, se sídlem v areálu 78. MŠ. Postupem času se rozrostla až na tři pracoviště s téměř 50 zaměstnanci a cca 800 žáky.

Od školního roku 2010/2011 bylo ředitelství školy přestěhováno do areálu Gymnázia Františka Křížíka, Sokolovská 54, Plzeň 323 14.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje téměř 50 zaměstnanců, z toho cca 40 pedagogických pracovníků; všichni jsou aprobováni pro výuku v ZUŠ.

Celoročně je učiteli také využívána možnost dalšího vzdělávání na seminářích a školeních. Učitelé se dlouhodobě zaměřují vedle kvalitní individuální výuky i na práci žáků v komorních a orchestrálních souborech, kde žáci školy získávají praktické zkušenosti a dovednosti v kolektivní hře a v neposlední řadě také radost ze společného „muzicírování“ a pocitu odpovědnosti ke kolektivu a společnému dílu. Na škole je realizována spolupráce mezi všemi odděleními (HO + TO + VO).

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ se dlouhodobě podílí na organizaci festivalu animovaných filmů ANIMÁNIE. Dále dlouhodobě spolupracuje s jinými organizacemi v Plzni (Západočeské hudební centrum, Římskokatolická farnost Plzeň - Severní předměstí, Konzervatoř Plzeň, Duhové děti, Knihovna města Plzně, atd.).

Škola také sama pořádá „vlastní“ soutěže (Lochotínská kytara a Lochotínské štěbetání) a soustředění (kytarové, akordeonové, dechové, taneční a výtvarné).

V posledních letech proběhlo výměnné setkání a koncerty s hudební školou v německém Eschebachu i. d. Opf. Naši školu také navštívili učitelé z norské umělecké školy ve městě Mo i Rana. V rámci EHMK2015 se snažíme zorganizovat výměnné koncerty i s touto školou.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Materiální a technické vybavení v ZUŠ je na dobré úrovni. Škola vlastní dostatek nástrojů pro začínající hráče (klarinet, příčné flétny, saxofony, trubky, housle, violoncella, kytary, akordeony atd.), které je možné žákům na určitou dobu zapůjčit.

Od šk.r. 2010/2011 přesídlilo ředitelství do nových, rekonstruovaných prostor, kde je k dispozici 8 nových tříd. O prázdninách 2011 byl opraven koncertní sálek v budově U Jam.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Zaměřením a cílem vzdělávání naší školy není pouze žáky připravovat pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti. Učíme je poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím. Žáci naší školy se seznamují s historií a současností umění a učí se ho vnímat jako prostředek komunikace a sdělení vlastního postoje.

V HO uvádíme mladého člověka do světa umění ve hře na nástroj a sólovém zpěvu individuálním přístupem pedagoga. Preferujeme práci žáků v různých školních souborech a kolektivních aktivitách, kde se propojuje kamarádství, spoluúčast na celkovém výsledku společného snažení a zodpovědnost vůči ostatním.

Žákům ve VO dáváme možnost rozvíjet hravou formou svoji fantazii, tvořivost, výtvarné myšlení, pracovní návyky, schopnost soustředění a v neposlední řadě i individuální umělecký styl vyjádření.

Žáci TO získávají první zkušenosti s tancem nenásilnou formou v podobě dětských písniček a tanečků. V rámci výuky se seznamují se stavbou těla a zákonitostmi jeho pohybu. Učitelé vedou žáky k porozumění obsahu daného tance, jeho vnímání a hodnocení. Pokročilí žáci mají možnost vlastní realizace a tvůrčího uplatnění.

3.2 Vize školy

Vizí školy je kultivovat osobnost žáka po stránce umělecké - rozvíjet jeho schopnosti, rozumět uměleckému dílu a mít schopnost rozlišovat jeho hodnotu.

Vybavit žáky dovednostmi, nezbytnými k realizaci vlastního uměleckého záměru. Vzdělávat a vychovávat budoucí posluchače koncertů, návštěvníky divadel, výstav apod. Podporovat jejich seberealizaci v rámci uměleckého společenství, vést je k toleranci, spolupráci, ale i k důvěře v sebe sama. Připravovat budoucí studenty profesionálních hudebních škol a pedagogických fakult.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

VVS jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy, kterými jsou utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence žáků.

Kompetence k umělecké komunikaci

- individuálním přístupem ke každému žákovi volíme různé metody a postupy výuky směřující k pochopení a odlišení různých vývojových etap umění
- vedeme žáka k tomu, aby nepřistupoval k uměleckému dílu pasivně, ale byl schopen v něm hledat svou vlastní představu

Kompetence osobnostně sociální

- motivujeme žáka k soustavné práci, trpělivosti, pečlivosti a zodpovědnosti a vedením dialogu podporujeme jeho fantazii a kreativitu
- umožňujeme žákům se umělecky setkávat a upevňujeme v nich vědomí, že ve společném díle je možné naplňovat nejen cíle společné, ale i individuální

Kompetence kulturní

- dáváme žákovi najevo svůj vlastní pozitivní vztah k umění a zdůrazňujeme důležitost kultury a její vliv na společnost a správný vývoj člověka
- směřujeme žáka k potřebě uplatňovat své umělecké dovednosti a podílet se vlastními nápady na vytváření kulturních tradic

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech

Výuka probíhá ve dvou formách - individuální a kolektivní. Předměty a jejich forma výuky jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Studium je rozděleno do dvou stupňů, I. stupeň v délce sedmi let a II. stupeň v délce čtyř let. Oba stupně studia obsahují přípravné studium. V I. stupni trvá přípravné studium jeden nebo dva roky. Forma výuky tohoto přípravného studia je kolektivní, v hudebním oboru s možností individuální nebo skupinové výuky hry na nástroj nebo pěvecké přípravy.

Na II. stupni trvá přípravné studium jeden rok a týká se uchazečů, kteří neabsolvovali studium I. stupně. Toto studium má v hudebním oboru převážně individuální formu, v ostatních oborech kolektivní formu.

Studium pro dospělé je určeno uchazečům od osmnácti let věku a nemá přípravné studium. Vzdělávací obsah zvolených předmětů příslušného studijního zaměření studia pro dospělé vymezuje učitel vždy na jeden školní rok a uvede jej v individuálním studijním plánu žáka. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně. Toto studium má v hudebním oboru převážně individuální formu, v ostatních oborech kolektivní formu.

Kritéria pro zařazování nově příchozích žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- do **přípravného studia** jsou zařazováni žáci od 5 let
- do **I. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 7 let
- do **II. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 14 let
- do **studia pro dospělé** jsou zařazováni žáci od 18 let

- začne-li žák docházku na II. stupni studia bez předchozího absolvování I. stupně, začíná plnit školní výstupy I. stupně. Výstupy jsou stanoveny v tematickém plánu, který je v tomto případě stanoven na delší časový úsek, než jeden školní rok
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4
- žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné (Hudební nauka, Sborový zpěv atd.)
- Pokud je počet žáků ve Výtvarném oboru jednoho ročníku nižší než 10 žáků, lze tento ročník sloučit do skupiny s jiným ročníkem, přičemž maximální počet žáků ve skupině je 20.

Každý žák I. stupně HO je povinen absolvovat komisionální postupovou zkoušku do vyššího ročníku v příslušném studijním zaměření (studijní zaměření 5.2.5 - 5.2.24). **Na II. stupni HO** povinnost absolvovat komisionální postupovou zkoušku do vyššího ročníku v příslušném studijním zaměření (studijní zaměření 5.2.5 - 5.2.24) odpadá.

Oba stupně základního studia (HO, VO, TO) jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či interního absolventského vystoupení, účasti na výstavě, přehlídce, závěrečné hodnotící práce nebo komisionální zkoušky. Žákovi je následně vydáno závěrečné vysvědčení.

Používané zkratky jednotlivých studijních zaměření a vyučovacích předmětů (HO, VO, TO).

5.2.1	Studijní zaměření	PS I (A)
5.2.2	Studijní zaměření	PS I (B)
5.2.3	Studijní zaměření	PS II
5.2.4	Vyučovací předmět	HN
5.2.5	Studijní zaměření	Hra na klav.
5.2.6	Studijní zaměření	Hra na EKN
5.2.7	Studijní zaměření	Hra na hsl.
5.2.8	Studijní zaměření	Hra na vla.
5.2.9	Studijní zaměření	Hra na vlc.

5.2.10	Studijní zaměření	Hra na z. fl.
5.2.11	Studijní zaměření	Hra na př. fl.
5.2.12	Studijní zaměření	Hra na klar.
5.2.13	Studijní zaměření	Hra na sax.
5.2.14	Studijní zaměření	Hra na fag.
5.2.15	Studijní zaměření	Hra na trp.
5.2.16	Studijní zaměření	Hra na bas.kř.
5.2.17	Studijní zaměření	Hra na trb.
5.2.18	Studijní zaměření	Hra na kyt.
5.2.19	Studijní zaměření	Hra na el. kyt.
5.2.20	Studijní zaměření	Hra na bas. kyt.
5.2.21	Studijní zaměření	Hra na bc. nást.
5.2.22	Studijní zaměření	Sól. zp.
5.2.23	Studijní zaměření	Hra na ak.
5.2.24	Studijní zaměření	Hra na har.
5.2.25	Vyučovací předmět	KH
5.2.26	Vyučovací předmět	SH
5.2.27	Vyučovací předmět	Kom. zp.
5.2.28	Vyučovací předmět	Sbor. zp.
5.2.29	Vyučovací předmět	HS
5.3	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	
5.3.1	Studijní zaměření	PS
5.3.2	Studijní zaměření	PS II
5.3.3	Studijní zaměření	Výt. tv. a kul.
5.4	Vzdělávací obsah tanečního oboru	
5.4.1	Studijní zaměření	PS
5.4.2	Studijní zaměření	Tanec

5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

5.2.1 Studijní zaměření - Přípravné studium I (A)

Vyučovací předmět: Poznej svůj talent

Vyučovací předmět Poznej svůj talent je určen žákům od 5 let. Předškolní děti se seznámí s tajemným světem hudby a tónů, poznají radost ze společného tvoření a muzicírování. Pod vedením zkušeného pedagoga budou rozvíjet svůj talent, hudebnost, sluchové předpoklady a rytmické citění.

Učební plán:

Povinný předmět	1. pololetí	2. pololetí
Poznej svůj talent	1,5	1,5
Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava	0	0 - 0,5

Poznámky k učebnímu plánu:

- přípravné studium pro žáky od 5 let
- vyučovací předmět Poznej svůj talent je realizován ve skupině maximálně 20 žáků
- žák, který prokáže předpoklady ve hře na nástroj nebo zpěvu, může od 2. pololetí školního roku navštěvovat vyučovací předmět Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava v rozsahu 0,5 hodiny
- vyučovací předmět Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava je realizován individuálně nebo ve skupině (viz RVP pro ZUŠ) a je uveden v příslušném studijním zaměření I. stupně základního studia (kapitoly 5.2.5 až 5.2.24)
- po absolvování studijního zaměření Přípravné studium I (A) pokračuje žák ve studijním zaměření Přípravné studium I (B)

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Poznej svůj talent

Žák

- poznává své vrozené vlohy a dispozice
- začíná rozvíjet elementární sluchové, intonační i rytmické citění a dovednosti za pomoci lidových písní a říkadel s využitím Orffova instrumentáře
- při kolektivní práci s rytmem rozvíjí své pohybové dispozice za pomoci dětských her
- se seznamuje se světem hudebních nástrojů

5.2.2 Studijní zaměření - Přípravné studium I (B)

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova je určen žákům od 5 let, kteří se hravou formou seznamují se světem hudby. Pomocí písní a říkadel rozvíjí své rytmické, sluchové i intonační schopnosti. Cílem je citlivě podpořit zájem i vrozené hudební nadání.

Učební plán:

Povinný předmět	Volitelný předmět	1. rok		2. rok	
		1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
-	-				
Přípravná hudební výchova	-	1	1	1	1
Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava	-	-	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
-	Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava	0,5 - 1	-	-	-

Poznámky k učebnímu plánu:

- přípravné studium pro žáky od 5 let
- vyučovací předmět Přípravná hudební výchova je realizován ve skupině maximálně 20 žáků
- vyučovací předmět Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava je realizován individuálně nebo ve skupině (viz RVP pro ZUŠ) a je uveden v příslušném studijním zaměření I. stupně základního studia (kapitoly 5.2.5 až 5.2.24)
- vyučovací předmět Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava není v 1. pololetí pro žáka povinný (platí pro žáky pěti i šestileté)
- o výši hodinové dotace pro vyučovací předmět Hra na nástroj nebo Pěvecká příprava rozhoduje ředitel školy

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

Žák

- se seznamuje se základními hudebními pojmy (notová osnova, nota, houslový klíč, takt, taktová čára)
- rozezná pomalé a rychlé tempo, základní dynamické rozdíly a náladu lidové písně
- rozvíjí své rytmické a intonační dovednosti pomocí lidových písní a říkadel

5.2.3 Studijní zaměření - Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova II

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova II se uskutečňuje před II. stupněm základního studia ve vyučovacích předmětech Přípravná hudební výchova II, Hra na nástroj II nebo Pěvecká příprava II

Učební plán:

Povinný předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova II	1	1
Hra na nástroj II nebo Pěvecká příprava II	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- jednoleté přípravné studium pro žáky od 14 let je určeno žákům, kteří zahájili studium II. stupně základního studia bez absolvování I. stupně základního studia
- vyučovací předmět Přípravná hudební výchova II je realizován ve skupině maximálně 20 žáků
- vyučovací předmět Hra na nástroj II nebo Pěvecká příprava II je realizován individuálně nebo ve skupině (viz RVP pro ZUŠ) a je uveden v příslušném studijním zaměření I. stupně základního studia (kapitoly 5.2.5 až 5.2.24)

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova II

Žák

- rozlišuje základní rytmické hodnoty
- se orientuje v houslovém i basovém klíči
- se seznamuje s kvintovým a kvartovým kruhem a je schopen odvodit předznamenání stupnic
- si osvojuje principy tvorby intervalů a akordů
- rozlišuje kontrasty v hudbě (pomalu/rychle, smutně/vesele apod.)
- chápe označení dynamiky, tempa a výrazu
- získává informace o historických hudebních slozích

5.2.4 Vyučovací předmět - Hudební nauka

Hudební nauka v ZUŠ propojuje základy notace, harmonie, rytmu, intonace, dějin hudby, hudebních forem a nauky o hudebních nástrojích s praktickými dovednostmi.

První zmínky o notaci a hudebních teoretických spisech pochází už z počátku našeho letopočtu. Od té doby prošla hudba velkým vývojem nejen v notaci, harmonii, formách, ale i ve výrobě hudebních nástrojů a technických možnostech interpretace i poslechu hudby. Od toho se odvíjí dnešní pojetí hudební nauky.

Výuka HN probíhá 5 let pro žáky od 1. ročníku I. stupně ve skupinách s maximálně 20 žáky. Cílem je vytvoření podnětů pro rozvoj znalostí a dovedností mladých muzikantů. Pomocí praktických činností (interpretačních a sluchových) si žáci ověřují a prohlubují své znalosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

1. ročník

Žák

- chápe význam slov (zvuk, tón, nota)
- píše a čte noty v G klíči
- zná délky základních not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- rozlišuje základní takty (2/4, 3/4, 4/4)
- zná základní dynamická znaménka (p, mf, f)
- chápe základní tempová označení
- pozná běžné hudební nástroje
- vyjmenuje # a bé jako předznamenání
- dle svých možností zazpívá a vytleská jednoduchý notový zápis

2. ročník

Žák

- vyjmenuje a zapíše #, bé jako předznamenání
- chápe rozdíl mezi durovým a mollovým tónorodem
- píše stupnice dur, vyznačuje půltóny a tvoří základní trojzvuk (akord)
- pojmenuje hlavní stupně ve stupnici (T, S, D)
- zná základní tempová a dynamická označení
- vyjmenuje a rozdělí hlasy (mužské, ženské)
- rozdělí hudební nástroje do základních skupin (dechové, strunné, bicí, klávesové)

3. ročník

Žák

- se orientuje v notové osnově (houslový, basový klíč, rytmus, takty)
- chápe rytmické pojmy (triola, synkopa) a takty (3/8, 6/8)
- chápe stavbu durových stupnic
- rozlišuje druhy mollových stupnic
- má povědomí o stavbě kvintakordů a jejich obrátů
- zná základní stupně ve stupnici (T, S, D) a tvoří od nich kvintakordy
- vyjmenuje základní intervaly a písemně je určí
- zná základní dynamická, tempová a přednesová označení
- pozná a rozdělí nástroje do skupin (žesťové, dřevěné, smyčcové, drnkací)

4. ročník

Žák

- se orientuje v předznamenání, stavbě durových a mollových stupnic
- sestaví kvintakordy a obraty (dur, moll)
- je schopen písemné analýzy základních intervalů
- chápe enharmonickou záměnu
- umí dle svých schopností vytvořit jednoduchou melodii či rytmický útvar
- používá hudební pojmy, tempová a přednesová označení

- se seznamuje s melodickými ozdobami
- poznává obsazení symfonického orchestru

5. ročník

Žák

- dle svých možností čte v grafickém záznamu hudebního díla, zná hudební pojmy a základní italské názvosloví
- se orientuje ve stavbě stupnic (dur, moll, chromatická)
- tvoří kvintakordy s obraty a D7
- umí dle svých možností písemně či sluchově analyzovat základní intervaly
- zná základní melodické ozdoby
- se seznamuje s vývojovými etapami hudby, charakteristickými znaky, hudebními formami a nejvýznamnějšími hudebními představiteli
- vyjádří a zdůvodní svůj názor na poslech hrané skladby

5.2.5 Studijní zaměření - Hra na klavír

„Klavír se stal nejdůležitějším nástrojem celé hudební kultury, který svým temperovaným laděním ovlivnil moderní provozovací praxi i dnešní hudební myšlení vůbec. Stal se nezbytným při hudební výchově na všech stupních, takže znalost hry na klavír alespoň na základním stupni je předpokladem vzdělání každého hudebníka, ať se věnuje jakémukoli hudebnímu oboru nebo nástroji.“ Václav Jan Sýkora

Klavír (z lat. claves = klíče, klávesy) je strunný úderový hudební nástroj (zvaný též piano nebo fortepiano, zastarale též pianoforte). Jeho zvuk vzniká chvěním strun rozkmitaných úderem dřevěných kladívek.

Klavír může být používán jako sólový i doprovodný nástroj, či jako součást orchestru. Velký klavír určený zejména pro koncertní účely se označuje jako (koncertní) křídlo (podle tvaru rezonanční skříně; struny jsou v něm umístěny vodorovně), běžný, menší klavír, jehož rezonanční skříň (a tedy i struny) je umístěna svisle, jako pianino. Hráč na klavír se nazývá pianista (pianistka) nebo (řidčeji) klavírista (klavíristka).

Studijní zaměření Hra na klavír je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na klavír, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra, Sborový zpěv nebo Hudební seminář.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klavír	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2
-	Hudební seminář	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1
-	Hudební seminář	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra, Sborový zpěv a Hudební seminář je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28, 5.2.29.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- správně sedí u klavíru
- se orientuje na klaviatuře, hraje portamento jednotlivými prsty na různých tónech a v různých oktávách
- hraje legato různými skupinami prstů s přenášením do různých oktáv
- hraje rytmické ozvěny a rytmizuje říkadla

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si prohlubuje zájem o klavírní hru pomocí her, říkadel a písní
- si osvojuje správné pianistické návyky (uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, orientace na klaviatuře, hra z not, hra portamento, staccato, legato a hra s dynamikou)
- využívá sluchovou sebekontrolu
- rozliší základní rytmické hodnoty (nota čtvrtková, půlová, celá)
- dle svých možností hraje stupnice dur protipohybem na bílých klávesách

2. ročník

Žák

- prohlubuje získané technické návyky a dovednosti
- zvládá hru lidových písní s jednoduchým doprovodem (dudácká kvinta)
- hraje stupnice a akordy od bílých kláves protipohybem oběma rukama dohromady
- využívá různé typy úhozu, které uplatní v přednesové složce skladeb
- používá pedál podle návodu učitele
- si osvojuje základní prstovou techniku pomocí etud a drobných přednesových skladeb
- hraje čtyřručně s učitelem

3. ročník

Žák

- rozvíjí svou hudebnost a sluchovou sebekontrolu
- používá pravý pedál
- se orientuje v notovém zápisu
- zdokonaluje prstovou techniku a hudební paměť
- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky
- hraje stupnice a akordy protipohybem dohromady

- využívá základní harmonické funkce (T-S-D) v doprovodech lidových písní

4. ročník

Žák

- hraje stupnice a akordy v rovném pohybu a v rozsahu dvou oktáv
- pěstuje schopnost samostatného studia
- zdokonaluje získané technické dovednosti a uplatňuje je v polyfonní hře
- kultivuje úhozovou a zvukovou stránku hry
- zdokonaluje hudební paměť a orientaci v hudebním zápisu

5. ročník

Žák

- hraje stupnice rovným pohybem přes čtyři oktávy (čtyřhlasé akordy nebo velký rozklad)
- využívá základní melodické ozdoby
- hraje dvojhmaty s vyjádřením vrchního hlasu
- vnímá hudební fráze
- spoluvytváří agogiku
- uplatňuje citlivou pedalizaci a sluchovou sebekontrolu
- využívá vlastního pohledu na interpretaci skladeb

6. ročník

Žák

- hraje stupnice v rychlejším tempu
- je schopen v interpretaci odlišit skladby různých stylů a žánrů
- pracuje s výrazovými prostředky (dynamika, pedalizace, frázování, agogika)
- hraje jednoduché skladby z listu
- hraje čtyřručně se svým učitelem nebo se svými spolužáky

7. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic v rychlejších tempech
- hraje velký rozklad
- si upevňuje získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen nastudovat samostatně jednoduchou skladbu
- hraje z listu drobné skladby
- rozvíjí čtyřruční hru a improvizaci
- je schopen aktivní účasti v komorní nebo souborové hře

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- si osvojuje správné pianistické návyky (uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, orientace na klaviatuře, hra z not, hra portamento, staccato, legato a hra s dynamikou)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- pracuje s rytmem (zná notové hodnoty a pomlky a zařazuje do taktů)
- hraje jednoduché skladby a používá pedál

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- navazuje na dosud získané dovednosti
- hraje stupnice a akordy dur i moll kombinovaně
- hraje čtyřručně se svým učitelem nebo se svými spolužáky

- hraje jednoduché doprovody
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby

II. ročník

Žák

- hraje stupnice a akordy dur i moll kombinovaně
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- hraje čtyřručně
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby
- hraje z listu

III. ročník

Žák

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a dovedností a získaných hudebních vědomostí ke studiu nových skladeb
- je schopen samostatného výběru skladby
- hraje stupnice a akordy dur i moll kombinovaně

IV. ročník

Žák

- samostatně využívá průpravná cvičení k řešení technických problémů studovaných skladeb
- zvládá čtyřruční hru a hru z listu jednoduchých skladeb

5.2.6 Studijní zaměření - Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Od roku 1960 se do povědomí hudební veřejnosti dostává generace elektronických klávesových nástrojů. Jejich vývoj pokračuje rychlým tempem a v dnešní době se tyto nástroje přiblížily zvukem klasickým nástrojům.

U elektronických klávesových nástrojů ztrácí klaviatura svou tradiční funkci určovat výšku tónu. Každou klávesu můžeme naladit individuálně. Klávesnici lze rozdělit na několik zón v různých barvách nástrojů nebo na akordický doprovod. Tyto nástroje vytvářejí zcela osobitý hudební svět a jsou oblíbené pro své široké možnosti hudebního využití.

Pro výuku v ZUŠ se nejvíce využívá z těchto nástrojů digitální klavír a keyboard, který si vytvořil pevné postavení mezi ostatními nástroji. Keyboard se využívá pro výuku nejmenších dětí až po kategorii hudebních skladatelů.

Možnosti a přednosti tohoto nástroje jsou: finanční dostupnost, mobilita, široká škála barev nástrojů, zvuků, efektů a stylů, využití automatického akordického doprovodu, připojení k počítači, možnost krokového nahrávání, rozvoj hudební invence a kreativity, otevřený a stále se vyvíjející systém.

Studijní zaměření Hra na EKN je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na EKN, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra, Sborový zpěv nebo Hudební seminář.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na EKN	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2
-	Hudební seminář	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na EKN	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Soubořová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1
-	Hudební seminář	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Soubořová hra, Sborový zpěv a Hudební seminář je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28, 5.2.29.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- se hravou formou seznamuje s nástrojem, osvojuje si správné držení těla, sezení a uvolnění rukou
- se začíná orientovat na klaviatuře
- rozlišuje tóny vysoké, hluboké, krátké, dlouhé, silné, slabé
- hraje každou rukou zvlášť úhozem portamento
- hraje podle sluchu říkadla a jednoduché lidové písně

Vyučovací předmět: Hra na Elektronické klávesové nástroje (EKN)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si osvojuje správné držení těla a postavení rukou
- se orientuje v pětiprstových polohách
- rozlišuje základní rytmické hodnoty (nota čtvrtová, půlová, celá)
- získává základy souhry pravé a levé ruky
- zahraje jednoduchou píseň a doprovodí ji základními tóny T, D
- využívá základy automatického doprovodu
- experimentuje s volbou zvuků

2. ročník

Žák

- zvládá základní koordinaci pravé a levé ruky (hra lidových písní a lehkých cvičení s doprovodem dlouhých držných tónů s funkcí ACMP)
- se orientuje v základní „pětiprstové“ poloze a rozšiřuje ji dále o další nejbližší tóny (podkládání a překládání prstů, posouvání ruky)
- hraje durové stupnice od bílých kláves v protipohybu přes jednu oktávu
- rozliší základní stupně dynamiky (f, p)

- zahraje lehká cvičení s automatickým doprovodem
- zvládá hru legato, staccato, portamento
- si osvojuje základní rozdíly stylů automatického doprovodu
- používá kvintakordy v doprovodu

3. ročník

Žák

- hraje pravou rukou základní dvojhmaty
- hraje levou rukou základní figurativní doprovody
- se orientuje ve všech polohách nástroje
- ovládá základní typy artikulace (legato, staccato, tenuto)
- hraje jednoduchá polyfonní cvičení
- při hře s automatickým doprovodem používá funkce INTRO a ENDING
- hraje písně různých hudebních stylů
- hraje mollové stupnice přes jednu oktávu v protipohybu

4. ročník

Žák

- zvládá základní akordickou hru pravou rukou
- využívá při hře s automatickým doprovodem přepínání doprovodu A → B a zpět, funkce ENDING a INTRO
- rozlišuje dynamiku a tempo
- se orientuje ve zvukových možnostech nástroje
- se podílí na výběru zvukové podoby a doprovodu konkrétní skladby
- hraje stupnice přes dvě oktávy v protipohybu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák

- si prohlubuje získané vědomosti a dovednosti
- je schopen hry lidových písní a jednoduchých instruktivních či přednesových skladeb z paměti
- se orientuje v registrech a jejich základních zvukových možnostech
- hraje z listu jednoduché melodie
- hraje durové i mollové stupnice v paralelním pohybu
- hraje tečkovaný rytmus, synkopu, triolu
- používá dominantní septakordy při doprovodu písní
- samostatně používá funkce nástroje: INTRO, ENDING, AUT. HARMONY apod.

6. ročník

Žák

- podle svých schopností hraje z paměti přednesové skladby a populární písně
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- se podílí na výběru skladeb
- volí samostatně doprovody písní
- hraje čtyřručně (s učitelem nebo jiným žákem) nebo doprovází jiný nástroj
- podle možností nástroje experimentuje s nahráváním a ukládáním skladeb do paměti nástroje nebo na jiná média
- používá akordy D7 v doprovodech písní

7. ročník

Žák

- ovládá různé druhy artikulace
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- používá obvyklé druhy akordů a využívá stylové a zvukové možnosti nástroje
- hraje z listu

- dokáže samostatně nastudovat lehčí skladbu

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, jeho funkcemi a možnostmi
- si osvojuje správné sezení u nástroje a uvolnění těla
- se orientuje se na klaviatuře (znalost oktáv)
- rozliší vlastnosti tónu a zahraje je
- zná základní rytmické hodnoty a noty
- hraje portamento jednou rukou v pětiprstové poloze z not i podle sluchu

Vyučovací předmět: Hra na Elektronické klávesové nástroje (EKN)

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- navazuje na dosud získané dovednosti
- hraje čtyřručně (s učitelem nebo jiným žákem) nebo doprovází jiný nástroj
- je schopen polyfonní hry
- se orientuje v různých stylových obdobích a má představu o jejich interpretaci

II. ročník

Žák

- si osvojuje základy hry s pedálem
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- nastuduje samostatně jednoduchou skladbu

III. ročník

Žák

- hraje s pedálem
- je schopen na základě sluchu a harmonického cítění doprovodit lidovou píseň, či populární melodii
- rozvíjí svoji hudební paměť a představivost

IV. ročník

Žák

- samostatně vybere zvuk a uloží ho do paměti nástroje
- dokáže na základě znalosti populární skladby vybrat přijatelný automatický doprovod
- je schopen hry přiměřeně těžkých skladeb z listu
- má představu o vlastní interpretaci a možnostech nástroje a jeho využití

5.2.7 Studijní zaměření - Hra na housle

Housle jsou nejmenší z rodiny smyčcových nástrojů, kam dále náleží viola, violoncello a kontrabas. Jejich dnešní podobu jim dali houslaři Cremonské houslařské školy (Amati, Guarneri, Stradivari) ve druhé polovině 17. století.

Housle se stavějí z javorového a smrkového dřeva, hmatník ze dřeva ebenového. Housle mají 4 struny laděné do kvint. Důležitou součástí všech smyčcových nástrojů je smyčec, který slouží k vyluzování zvuku rozechvíváním strun. O jeho konečnou podobu se zasloužil koncem 18. Století F. Tourte. K výrobě smyčce se používá levnější dřevo brazil nebo kvalitnější fernambuk. Podle velikosti lze volit pro výuku děti housle osminové, čtvrté, půlové a tříčtvrté.

Housle jsou standardním koncertním nástrojem. Skupina houslí tvoří základ každého symfonického i komorního orchestru. Housle jsou také nedílnou součástí většiny klasických komorních souborů. Uplatnění najdou také v mnoha jiných hudebních stylech (folklor, folková hudba, populární hudba, rock i jazz). V řadě moderních stylů se používají spíše housle elektrické.

Pro housle existuje nepřehledné množství hudební literatury od doby baroka až po současnost. Historicky nejslavnějším houslistou byl Nicolo Paganini (1782 - 1840).

Studijní zaměření Hra na housle je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na housle, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na housle	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, dovede popsat jeho jednotlivé části
- si osvojuje základy správného houslového postoje s důrazem na přirozenost a uvolněnost těla (k tomu využívá uvolňovacích cviků)
- si rozvíjí hravou formou intonační a rytmickou stránku (písničky, tleskání říkadl)
- se orientuje ve hře na prázdných strunách, rozezná notový záznam prázdných strun
- zvládá hru pizzicato
- hraje smyčcem kratšími tahy
- užívá prstoklad zvolený učitelem (obvykle dur)
- částečně kontroluje intonaci a kvalitu zvuku
- zaměřuje se na koordinaci rukou
- rozlišuje základní hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová)
- zahraje jednoduchou píseň

Vyučovací předmět: Hra na housle
Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si osvojuje správné elementární návyky celkově uvolněného přirozeného postoje
- zvládá hru v prstokladu dur
- užívá smyky detaché, legato
- hraje celým smyčcem i jeho částmi
- částečně kontroluje intonační přesnost a kvalitu zvuku
- zahraje lidovou píseň nebo krátkou jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák

- si prohlubuje správné elementární návyky
- zlepšuje koordinaci obou rukou
- kontroluje intonaci a tvoření tónu
- se orientuje v notovém zápise
- se seznamuje s dalším prstokladem a chromatickým posunem
- využívá hru smyčcem v celém rozsahu
- zdokonaluje hru detaché, legato, staccato
- odstíní základní dynamiku a tempové změny
- hraje lidové písně a drobné skladbičky

3. ročník

Žák

- si osvojuje další prstoklady v rozsahu první polohy
- tvoří kultivovanější tón
- v závislosti na intonační a hmatové jistotě přistupuje k začátkům hry v polohách, případně k nácvičce vibrata
- používá základní výrazové prostředky dynamické i tempové
- se seznamuje se složitějšími rytmickými útvary (triola, tečkovaný rytmus, synkopa)
- umí zahrát přiměřeně těžkou skladbičku nebo jednoduché koncertino
- pěstuje hru z paměti
- je schopen veřejného vystoupení
- se uplatňuje v souhře s jiným nástrojem nebo s učitelem
- si dokáže s pomocí učitele naladit nástroj

4. ročník

Žák

- se orientuje ve všech prstokladech v rozsahu první polohy
- rozvíjí technickou stránku hry podle svých motorických schopností
- pokračuje ve hře v polohách
- dosahuje přiměřeného hudebního výrazu obohaceného užitím vibrata, většího dynamického odstínění a snahou o vystižení tempa
- zahraje základní melodické ozdoby a jednoduché dvojhmaty
- zvládá zahrát skladbu většího rozsahu
- zahraje z listu krátkou jednoduchou skladbičku
- samostatně naladí nástroj

5. ročník

Žák

- se zaměřuje na zdokonalování hry v polohách
- prohlubuje stálou intonační a zvukovou kontrolu
- vystihne náladu i charakter interpretované skladby

- zdokonaluje užívané smyky, poznává další (spiccato, martelé)
- hraje z listu
- rozvíjí hru z paměti

6. ročník

Žák

- zdokonaluje intonační a hmatovou jistotu, prohlubuje hru v polohách (I. - V.)
- v přednesových skladbách přiměřené náročnosti
- disponuje kvalitnějším tónem, užívá vibrato, volí bohatší dynamické odstíny a agogiku
- zlepšuje hru melodických ozdob a jednoduchých dvojhmatů
- poznává skladby různého slohového období (i studijně), odliší a použije výrazové prostředky v jejich interpretaci

7. ročník

Žák

- hraje na úrovni své vyspělosti s odpovídající technickou zručností a tónovou kulturou
- je schopen vlastní hudební i stylové představy
- rozeznává základní formální stavbu, tóninové vztahy a členění melodie
- řeší pod dohledem učitele smykové a prstokladové problémy, samostatně nastuduje nekomplikovanou skladbu
- se připravuje na své absolventské vystoupení
- projevuje zájem o kulturní dění (koncerty, divadlo)

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- si osvojuje návyky přirozeného a uvolněného houslového postoje
- se zaměřuje na koordinaci rukou
- kontroluje intonační a hmatovou jistotu i tvoření tónu
- se orientuje v základních prstokladech v rozsahu první polohy
- zvládá základní smyky (detaché, legato, staccato, martelé)
- užívá základní výrazové prostředky dynamické a tempové
- rozvíjí technickou stránku hry podle svých schopností
- zahraje skladby přiměřené náročnosti a menšího rozsahu
- osvojuje si začátky hry v polohách, případně vibrato

Vyučovací předmět: Hra na housle

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dále rozvíjí svoji technickou úroveň (hra v dalších polohách, obtížnější smyky, řadové staccato, druhy spiccata, dvojhmaty, akordy)
- samostatně naladí svůj nástroj
- pěstuje souhru s učitelem nebo s jiným žákem
- samostatně volí postup nácvičku a řeší problematiku nástrojové hry

II. ročník

Žák

- zdokonaluje hru dvojhmatů a akordů
- volí samostatně postup nácvičku, dokáže si poradit s prstokladem a volbou smyku
- si vytváří vlastní názor na způsob interpretace
- se orientuje v notovém zápisu a vyzná se v tóninovém plánu

III. ročník

Žák

- zahraje náročnější skladbu (i studijně) a interpretuje ji odpovídajícími prostředky
- je schopen osobitého projevu, vytváří si vlastní názor na způsob interpretace
- dle svých dispozic a naturelu pracuje na kvalitě a barvě tónu

IV. ročník

Žák

- rozšiřuje svůj obzor o skladby různých stylových období, mimo jiné i poslechem hudebních nahrávek a návštěvou koncertů
- má zájem o hudební a kulturní dění

5.2.8 Studijní zaměření - Hra na violu

Altový člen rodiny smyčcových nástrojů houslového typu (viola plní ve sboru těchto nástrojů funkci spojujícího zvukového článku mezi vrchními a spodními hlasy. Má zde proto své nezastupitelné místo ať již v komorním nebo souborovém obsazení. Pro své charakteristické zvukové zbarvení bývá viola již od dob Telemannových exponována také do náročných partů sólových, komorních i orchestrálních.

Cílem studia hry na violu na ZUŠ je především výchova hráčů pro školní, později amatérské soubory a orchestry. Pro mimořádně nadané žáky, kteří se připravují k profesionálnímu studiu hry na violu, je určen náročnější studijní program se samostatným učebním plánem a učebními osnovami.

Oproti hře na housle klade hra na violu na hráče zvýšené fyzické nároky ať již v namáhavějším držení nástroje, ve větším rozpětí a větším tlaku na struny, odlišné technice ovládnutí nástroje a též čtení not v altovém klíči. Z toho důvodu je třeba pro vyučování hry na violu vybírat žáky s dostatečně velkou rukou a pevnými prsty. Velikost nástroje a smyčce se volí podle fyzické vyspělosti žáka.

Studijní zaměření Hra na violu je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na violu, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violu	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na violu	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.

- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na violu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si osvojuje správný a uvolněný postoj s držení violy a smyčce
- zvládá hru v prstokladu dur či moll
- užívá smyky detaché, legáto
- hraje celým smyčcem i jeho částmi
- se snaží o sledování intonační přesnosti a kvality tónu
- zahraje píseň či jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák

- si prohlubuje elementární návyky, hlouběji se seznamuje se specifickým způsobem hry na violu
- zlepšuje koordinaci obou rukou
- kontroluje intonaci i tvoření tónů
- se orientuje v altovém klíči
- se seznamuje s dalším prstokladem a chromatickým posunem
- využívá hru smyčcem v celém rozsahu
- zdokonaluje hru detache, legato, staccato
- odstíní základní dynamické a tempové změny
- hraje lidové písně přepsané do altového klíče a drobné skladbičky

3. ročník

Žák

- si osvojuje další prstoklady v rozsahu první polohy
- se snaží tvořit kultivovanější tón
- začíná s vibrátem
- používá základní výrazové prostředky dynamické i tempové
- se seznamuje se složitějšími rytmickými útvary (triola, tečkovaný rytmus, synkopa)
- umí zahrát přiměřeně těžkou skladbičku
- pěstuje hru z paměti
- je schopen veřejného vystoupení
- si dokáže s pomocí učitele naladit nástroj

4. ročník

Žák

- se orientuje ve všech prstokladech v rozsahu první polohy
- rozvíjí technickou stránku hry podle svých motorických schopností
- přistupuje k začátkům hry v polohách
- dosahuje přiměřeného hudebního výrazu za pomoci vibráta a většího dynamického odstínění

5. ročník

Žák

- se učí číst a hrát v altovém klíči s plynulým přecházením do G klíče

- zahraje dvojhmaty a jednoduché akordy, stupnice s akordy (dur, moll) přes 2 oktávy
- prohlubuje stálou intonační a zvukovou kontrolu
- procvičuje hru z listu a nácvik skladeb z paměti
- se zapojuje do komorních, folklorních souborů a orchestrů s nácvikem příslušných violových partů

6. ročník

Žák

- se zdokonaluje v prstové zručnosti a intonační jistotě při hře v polohách
- věnuje pozornost kvalitě tónu, vibrátu
- používá větší dynamické odstínění, správné frázování a agogiku
- poznává skladby různých slohových období jak v sólové, tak skupinové hře
- zdokonaluje doposud užívané smyky, poznává další (spiccato, martele)
- pracuje více samostatně při studiu nových sólových či ansámblových partů

7. ročník

Žák

- uzavírá základní hudební vzdělání
- věnuje pozornost intonační jistotě a přesnosti ve všech polohách
- si osvojuje zručnost ve čtení houslového klíče i ve vyšších polohách
- je schopen vlastní hudební i stylové představy
- dodržuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů zkvalitněním techniky a vibrátu, ve spojení s dynamikou vede ke kritickému hodnocení vlastního výkonu a podněcuje k výraznému projevu
- rozeznává základní formální stavbu, tóninové vztahy a členění melodie
- řeší pod dohledem učitele smykové a prstokladové problémy, samostatně nastuduje nekomplikovanou skladbu
- projevuje zájem o kulturní dění
- se připravuje na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- si osvojuje návyky přirozeného a uvolněného houslového postoje
- se zaměřuje na koordinaci rukou
- kontroluje intonační a hmatovou jistotu i tvoření tónu
- se orientuje v základních prstokladech v rozsahu první polohy
- zvládá základní smyky (detaché, legato, staccato, martelé)
- užívá základní výrazové prostředky dynamické a tempové
- rozvíjí technickou stránku hry podle svých schopností
- zahraje skladby přiměřené náročnosti a menšího rozsahu
- osvojuje si začátky hry v polohách, případně vibrato

Vyučovací předmět: Hra na violu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dále rozvíjí svoji technickou úroveň (hra v dalších polohách, obtížnější smyky, řadové staccato, druhy spiccata, dvojhmaty, akordy)
- samostatně naladí svůj nástroj
- pěstuje souhru s učitelem nebo s jiným žákem
- samostatně volí postup nácviku a řeší problematiku nástrojové hry

II. ročník

Žák

- zdokonaluje hru dvojhmatů a akordů
- volí samostatně postup nácvičku, dokáže si poradit s prstokladem a volbou smyčky
- si vytváří vlastní názor na způsob interpretace
- se orientuje v notovém zápisu a vyzná se v tóninovém plánu

III. ročník

Žák

- zahraje náročnější skladbu (i studijně) a interpretuje ji odpovídajícími prostředky
- je schopen osobitého projevu, vytváří si vlastní názor na způsob interpretace
- dle svých dispozic a naturelu pracuje na kvalitě a barvě tónu

IV. ročník

Žák

- rozšiřuje svůj obzor o skladby různých stylových období, mimo jiné i poslechem hudebních nahrávek a návštěvou koncertů
- má zájem o hudební a kulturní dění

5.2.9 Studijní zaměření - Hra na violoncello

Violoncello je smyčcový nástroj větší než housle a viola, menší než kontrabas. Vzniklo v 16. století přenesením tvaru houslí na violu da gamba. Konečnou podobu mu dal ve druhé polovině 17. století A. Stradivari.

Při hře na violoncello hráč sedí, nástroj drží mezi koleny a pomocí nástavce s bodcem opírá nástroj o zem. Stejně jako u houslí a violy se zvuk vyluzuje rozechvíváním strun pomocí smyčky. Pro výuku dětí je možno zvolit adekvátní velikost nástroje.

Violoncello má 4 struny laděné v kvintách. Notace je převážně v basovém klíči, vyšší polohy v klíči tenorovém i houslovém.

Violoncello je klasickým koncertním nástrojem, skupina violoncell spolu se skupinou houslí, viol a kontrabasů je základem každého symfonického nebo komorního orchestru. Je také vyhledávaným členem různých komorních seskupení. Najdeme ho též v jiných hudebních žánrech, např. v populární hudbě (Apocalyptica).

Studijní zaměření Hra na violoncello je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na violoncello, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violoncello	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na violoncello	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, pojmenuje jednotlivé části nástroje a smyčce
- správně sedí u nástroje
- zvládá hru pizzicato a arco na prázdných strunách
- podle sluchu zabrnká jednoduchou melodii

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše jednotlivé části nástroje i smyčce
- si osvojuje základní návyky (sezení u nástroje, správné uchopení smyčce, hra na prázdných strunách)
- zvládá správné postavení levé ruky v základní poloze
- interpretuje jednoduché skladby a lidové písně s pomocí prstokladů
- užívá smyk detaché, legato

2. ročník

Žák

- si prohlubuje základní návyky správného sezení u nástroje, uvolněného držení smyčce, postavení levé ruky
- se seznamuje se širokou polohou v první poloze
- využívá hru smyčcem v celém jeho rozsahu (detaché, martelé, legato přes struny)
- rozlišuje základní dynamiku (f, p)
- zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň z paměti

3. ročník

Žák

- zlepšuje způsob tvoření tónu, užívá širší škálu dynamiky a hru legato (4 – 8) tónů
- zvládá výměnu do lubové polohy (VII.)
- se seznamuje s první a pátou polohou
- zahraje přednesovou skladbu menšího rozsahu s doprovodem klavíru z paměti

4. ročník

Žák

- zlepšuje kvalitu tónu a dynamiku, užívá crescendo, decrescendo, akcent
- se seznamuje s flažoletem
- začíná hrát výměny do III., IV. a VI. polohy
- hraje z not s minimálním označením prstokladů

- začíná hrát vibrato

5. ročník

Žák

- se orientuje v polohách I.- VII.
- poznává střední polohy
- používá základní melodické ozdoby a jednoduché dvojhmaty
- zvládá smyky staccato a spiccato
- se seznamuje s tenorovým klíčem
- zkvalitňuje výraz hry, zlepšuje vibrato
- zahraje z listu jednoduché melodie

6. ročník

Žák

- se orientuje ve všech základních i středních polohách
- pracuje s výrazovými prostředky různých hudebních stylů
- používá vibrato
- hraje lehčí dvojhmaty, troj i čtyřhlasé akordy
- pěstuje hru z paměti
- samostatně nastuduje jednodušší skladbu

7. ročník

Žák

- hraje na úrovni své vyspělosti s odpovídající technickou zručností a tónovou kulturou
- je schopen vlastní hudební i stylové představy
- rozeznává základní formální stavbu, tóninové vztahy a členění melodie
- používá částečně hru v palcové poloze
- zlepšuje hru dvojhmatů
- se připravuje na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, pojmenuje jednotlivé části nástroje a smyčce
- správně sedí u nástroje
- zahraje podle sluchu jednoduché melodie pizzicato a arco
- dovede s pomocí prstokladů zahrát pizzicato a arco
- podle sluchu zahrnká jednoduchou melodii

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- samostatně volí postup nácvičku a řeší problematiku nástrojové hry
- samostatně naladí svůj nástroj
- dále rozvíjí svoji technickou úroveň (hra v dalších polohách, obtížnější smyky, řadové staccato, druhy spiccato, dvojhmaty, akordy) odpovídající charakteru skladby
- používá výrazové prostředky odpovídající charakteru skladby
- zdokonaluje hru v palcové poloze

II. ročník

Žák

- se seznamuje s náročnějšími skladbami různých stylů a žánrů a dokáže je interpretovat
- volí samostatně postup nácvičku, dokáže si poradit s prstokladem a volbou smyku
- se orientuje v zápisu a vyzná se v tóninovém plánu

III. ročník

Žák

- řeší samostatně nácvičku obtížných míst
- si poradí s vypracováním smyků a prstokladem
- je schopen osobitého projevu, vytváří si vlastní názor na způsob interpretace

IV. ročník

Žák

- si vytvoří vlastní názor na skladbu a realizuje svou hudební představu
- rozšiřuje svůj obzor o skladby různých stylových období, mimo jiné i poslechem hudebních nahrávek a návštěvou koncertů
- se uplatňuje v amatérských komorních nebo orchestrálních souborech

5.2.10 Studijní zaměření - Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je dechový nástroj patřící do kategorie dřevěných dechových nástrojů. Bývá vyrobena ze dřeva nebo plastu. Zobcová flétna pochází z lidové píšťaly. Způsobem tvoření tónu se podobá píšťalám varhan. Hráč fouká do náustku, kterým je vzduch přiváděn na hranu, o kterou se rozráží a rozdechává vzduchový sloupec v nástroji.

Skutečně kvalitní hra na zobcovou flétnu je stejně náročná jako hra na jakýkoliv jiný hudební nástroj. Hra na zobcovou flétnu je používána i jako prostředek pro zlepšení dýchacích obtíží u dětí. Při hraní se děti naučí lépe ovládat svůj dech, dochází k pročištění dýchacích cest a cvičí se kapacita plic.

Druhy zobcových fléten: sopraninová flétna, sopránová flétna, altová flétna, tenorová flétna a basová flétna. Tzv. stará hudba je těžištěm repertoáru zobcové flétny jak ve hře souborové, tak sólové.

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na zobcovou flétnu, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na zobcovou flétnu	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- se seznámí s hudebním nástrojem a dokáže ho popsat
- dbá na správný postoj a správné držení nástroje (levá a pravá ruka)
- zvládá základní rytmické dělení, čtení not a pomlk
- dovede nasazovat jazykem
- dbá na dýchání pusou (při nádechu nepoužívá nos)
- zvládá správné zakrývání dírek a využívá k tomu i správného prstokladu
- odstraňuje přebytečnou vodu z nástroje

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si fixuje správný postoj při hře, držení nástroje a dýchá pusou
- se seznamuje s tvořením tónu
- hraje píseň nebo drobnou skladbu za jednoduchého doprovodu jiného hudebního nástroje nebo nahrávky
- udržuje nástroj v čistotě

2. ročník

Žák

- zdokonaluje základní dovednosti hry (správný postoj a držení nástroje)
- rozliší správně a nesprávně zahrany tón
- rozšíří dle svých schopností svůj rozsah
- hraje základní stupnice a T5
- si osvojuje hru s jiným žákem nebo učitelem (vnímá další melodickou linku)

3. ročník

Žák

- zvládá držení nástroje a postoj při hře
- se zdokonaluje v prstové technice
- rozšiřuje škálu hmatů
- používá základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, trylek, apod.)
- dle svých schopností hraje z paměti
- dle svých možností poslouchá nahrávky jiných interpretů a navštěvuje koncerty

4. ročník

Žák

- dle svých možností je schopen rozšířit hru na nástroj o altovou flétnu
- zdokonaluje základní dovednosti hry na zobcovou flétnu
- hraje základní durové stupnice a T5, seznamuje se s mollovými stupnicemi
- obohacuje svou hru o techniku frulata
- se orientuje ve vedení jednodušších frází s využitím nádechů a jejich vhodným umístěním
- zahraje jednodušší barokní nebo moderní skladbu

5. ročník

Žák

- se orientuje v jednoduchých artikulacích
- si osvojuje principy správného bráničního dýchání
- hraje stupnice dur a moll do třech křížků a třech bé včetně T5
- dokáže samostatně nastudovat zadanou skladbu
- hraje jednoduché skladby různých žánrů za doprovodu jiného hudebního nástroje
- realizuje správné provedení zadané látky

6. ročník

Žák

- rozvíjí prstovou techniku
- hraje stupnice dur, moll a T5 do třech křížků a třech bé, s využitím základních artikulacních možností
- používá artikulacní techniky
- se orientuje ve hře z listu v jednoduchých skladbách, či etudách

7. ročník

Žák

- používá frulato a artikulacní modely
- rozvíjí samostatný úsudek v oblasti vedení frází, umístění nádechů a použití melodických ozdob v barokních formách
- hraje stupnice dur a moll do čtyř křížků a čtyř bé, včetně T5
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zdokonaluje správné brániční dýchání
- používá správné frázování, dynamiku a tempová rozlišení
- dle svých schopností transponuje jednoduchou melodii
- doladí nástroj k jinému nástroji
- se připravuje na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se seznámí s hudebním nástrojem a dokáže ho popsat
- si fixuje správný postoj při hře, držení nástroje a dýchá pusou
- se seznamuje s tvořením tónu
- zvládá čtení not a hraje vydržované tóny
- udržuje nástroj v čistotě
- rozliší správně a nesprávně zahrany tón
- odstraňuje přebytečnou vodu z nástroje
- se orientuje v pojmu správné brániční dýchání

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zdokonaluje získané dovednosti hry na zobcové flétny
- samostatně rozliší vedení frází ve skladbě a používá správné nádechy
- dle svých schopností hraje na další druhy zobcových fléten

II. ročník

Žák

- zdokonaluje technickou vyspělost hrou etud
- zdokonaluje kvalitu a barvu tónu
- zdokonaluje nácvik násobného staccata hrou stupnic, akordů a etud
- dokáže na základě svých dovedností a zkušeností projevit vlastní umělecký názor při studiu a interpretaci díla

III. ročník

Žák

- obohacuje hru o moderní techniky (např. flétnová mluva)
- se orientuje v prstovém vibratu
- hraje skladby z listu úměrné svým schopnostem
- má správnou představu o zvuku nástroje

IV. ročník

Žák

- samostatně zařadí do skladby melodické ozdoby
- rozliší fráze v zadané skladbě
- uplatňuje svůj vlastní názor při interpretaci skladeb různých stylových období
- obohacuje svůj umělecký rozhled poslechem nahrávek jiných interpretů a návštěvami koncertů

5.2.11 Studijní zaměření - Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna je dřevěný dechový nástroj. Původně se vyráběl z jednoho kusu dřeva s několika dírkami, v 17. století se již skládal ze tří dílů, měl jednu klapku a kuželovitý tvar.

Během 18. století přibýly další klapky a až v 19. století byla flétna zdokonalena do dnešní podoby flétnistou mnichovské kapely Theobaldem Böhmem. Vrátil flétně válcovitý tvar, zavedl talířkovité klapky zakrývající dírkou a prstencové páky, které samočinně uzavírají pomocné klapky.

Dnešní flétna se vyrábí z kovu a skládá se ze tří částí: hlavice, která je opatřena náustkem s retným otvorem, kde se tvoří tón, středního dílu neboli těla a z nožky. Flétna se notuje v C ladění a rozsah dle zvoleného nástroje je c1 - d4.

Flétna je velmi oblíbeným líbezným nástrojem a hojně se využívá v orchestrech klasického, divadelního i moderního stylu.

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na příčnou flétnu, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na příčnou flétnu	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na příčnou flétnu	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, dbá na hygienu a fixuje si základní návyky v péči o nástroj
- využívá k tvoření tónu správného nátisku a techniky dechu (nadechuje se ústy, nepoužívá při nádechu a ani výdechu nos)
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- hraje vydržované tóny ve svém rozsahu
- dbá na správnou intonaci a rytmus
- se orientuje v notovém zápisu

2. ročník

Žák

- zdokonaluje základní dovednosti
- hraje vydržované tóny a dbá při nich na intonaci a kvalitu tónu
- využívá vlastních schopností k domácí přípravě
- směřuje ke hře legata i tenuta
- hraje základní stupnice a jejich kvintakordy
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem jiného nástroje
- poslouchá nahrávky jiných flétnových interpretů

3. ročník

Žák

- hraje vydržované tóny a dbá při nich na intonaci, kvalitu tónu a dynamiku
- hraje staccato a zdokonaluje prstovou techniku
- hraje stupnice a jejich kvintakordy do dvou křížků a dvou bé
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

4. ročník

Žák

- používá jednoduché melodické ozdoby
- využívá lehké rytmické a artikulační variace při hře stupnic a kvintakordů
- rozvíjí prstovou techniku
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu

5. ročník

Žák

- se seznamuje s vibratem a fixuje si základy bráničního dýchání
- používá dynamiku, tempové rozlišení
- dle svých schopností samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- samostatně realizuje správné provedení zadané látky
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti

6. ročník

Žák

- zdokonaluje kvalitu tónu, intonaci a rytmus
- hraje stupnice do čtyř křížků a čtyř bé, T5 a D7 rytmickými a artikulačními variacemi
- zdokonaluje výraz, tempo a dynamiku v přednesových skladbách
- při hře z listu se orientuje v přiměřeně obtížných skladbách

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické dovednosti
- využívá správné frázování, agogiku, dynamiku a tempová rozlišení
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje stupnice dur a moll do čtyř křížků a čtyř bé včetně T5, D7 a Zm7
- ovládá základy transpozice přiměřeně svým schopnostem
- připravuje se na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje s nástrojem, dbá na hygienu a fixuje si základní návyky v péči o nástroj
- využívá k tvoření tónu správného nátisku a techniky dechu (nadechuje se ústy, nepoužívá při nádechu a ani výdechu nos)
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- hraje vydržované tóny ve svém rozsahu
- dbá na správnou intonaci a rytmus
- se orientuje v notovém zápisu

Vyučovací předmět: hra na příčnou flétnu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá doposud získané znalosti a dovednosti
- užívá ve hře vibrato, dvojité staccato a frullato
- hraje vydržované tóny a obtížnější artikulační variace
- projevuje se po stránce výrazové zejména schopností zapojit vibrato do hry a schopností s pomocí učitele provést základní formální rozbor skladby

II. ročník

Žák

- hraje stupnice dur a moll do šesti křížků a šesti bé, včetně T5, D7, zm7 a používá rytmické, artikulační a intervalové variace
- hraje z listu skladby úměrné svým schopnostem
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle svého hudebního cítění
- přiměřeně svým schopnostem hraje z paměti

III. ročník

Žák

- rozliší různá stylová období a má vlastní názor na jejich interpretaci
- hraje stupnice dur a moll, včetně T5, D7, zm7 a používá rytmické, artikulační a intervalové variace
- samostatně naladí svůj nástroj při souhře s jinými nástroji
- hraje z listu
- hraje z paměti skladby přiměřené jeho schopnostem

IV. ročník

Žák

- v domácí přípravě dbá na všechny prostředky potřebné k zvládnutí zadaných úkolů
- si za dozoru svého učitele vybere podle svého názoru a schopností repertoár na absolventské vystoupení
- při studiu využívá všech naučených hudebních prostředků (rytmus, dynamika, tón, výraz atd.)
- na základě vlastní sluchové sebekontroly ovlivňuje barvu a kvalitu tónu
- propojuje své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti k nastudování skladeb různých stylových období
- je schopen se zapojit do nejrůznějších amatérských hudebních souborů

5.2.12 Studijní zaměření - Hra na klarinet

Klarinet je dřevěný dechový jednoplátkový nástroj, tzn., že tón vzniká za pomoci jednoho plátku, který při rozechvění vytváří tón.

Klarinet byl poprvé sestaven norimberským nástrojařem Johannem Christophem Dennerem kolem roku 1700. Patří mezi nejmladší dechové nástroje vůbec. Původní Dennerův klarinet vznikl důvtipným zdokonalením tehdy oblíbeného lidového nástroje tzv. „Chalimeau“, který měl jen dvě klapky a měřil 28 cm.

Klarinet dnešního typu prošel dlouhým vývojem a jeho nynější podoba se datuje od roku 1860, kdy se prvně objevil plnoklapkový klarinet. Je to hudební nástroj se sametovou barvou tónu a jeho uplatnění je velmi široké.

Studijní zaměření Hra na klarinet je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na klarinet, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klarinet	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Soubořová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Soubořová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (přípevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- si osvojuje základy správného dýchání
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- dodržuje základní rytmické dělení
- používá malíkové hmaty

2. ročník

Žák

- prohlubuje návyky získané v prvním ročníku
- užívá při hře uvolněné ruce
- fixuje nátiskovou a tónovou jistotu v hlubokém rejstříku
- hraje přefuky do duodecimy a využívá práci levého palce
- uplatní hru nasazovaně a legato
- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

3. ročník

Žák

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve středním rejstříku
- hraje rovným a vyrovnaným tónem bez větších intonačních výkyvů
- si fixuje povědomí o bráničním dýchání
- hraje durové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po čtyřech tónech
- hraje jednoduché skladby ve dvojhlase s učitelem nebo jiným žákem
- odstíní základní dynamiku a tempové změny

4. ročník

Žák

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve svém rozsahu
- hraje staccato
- hraje mollové stupnice včetně tónického kvintakordu s obraty po čtyřech tónech
- využívá pomocné hmaty
- obohacuje svůj hudební život poslechem nahrávek jiných interpretů

5. ročník

Žák

- využívá dynamické možnosti svého nástroje
- hraje durové a mollové stupnice do tří křížků a třech bé včetně tónického kvintakordu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- si fixuje základy správné intonace a bráničního dýchání
- hraje z listu skladby přiměřené obtížnosti
- hraje jednoduché melodické ozdoby

6. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice do čtyř křížků a čtyř bé včetně tónického kvintakordu a dominantního septakordu
- využívá artikulaci a tečkovaný rytmus při nácvičku technicky obtížnějších míst
- používá melodické ozdoby
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti
- hraje jednoduché lidové písně podle sluchu

7. ročník

Žák

- používá širší dynamickou škálu a agogiku
- respektuje tempové rozlišení, frázování v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností
- transponuje úměrně svým schopnostem
- vystihne náladu skladby
- hraje kvalitním tónem a doladí svůj nástroj k jinému nástroji

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (připevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- si fixuje základy správné intonace
- si fixuje základy bráničního dýchání
- obohacuje svůj hudební život poslechem nahrávek jiných interpretů

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- prohlubuje doposud získané dovednosti a znalosti
- se seznamuje s chromatickou stupnicí a zmenšeným septakordem

- pomocí sluchové sebekontroly zlepšuje kvalitu tónu a intonaci
- zdokonaluje technickou a výrazovou úroveň hry
- hraje swingové frázování a rytmus

II. ročník

Žák

- uplatňuje hru z paměti a hudební představivost
- hraje z listu
- hraje durové a mollové stupnice do pěti křížků a do pěti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- používá artikulační modely ve stupnicích a akordech
- transponuje úměrně svým schopnostem in C a in A v jednoduchých melodiích

III. ročník

Žák

- používá jazzový akcent a staccato včetně nasazení na „d“
- hraje durové a mollové stupnice do šesti křížků a do šesti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- se orientuje v notovém zápisu a ve frázování charakteristickém pro jiné hudební styly
- naladí samostatně svůj nástroj
- používá brániční dýchání
- na základě vlastní sluchové sebekontroly ovlivňuje barvu a kvalitu tónu

IV. ročník

Žák

- samostatně se zabývá kvalitou tónu
- hraje durové a mollové stupnice do sedmi křížků a do sedmi bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- dle svých možností je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- transponuje úměrně svým schopnostem jednoduché melodie in C a in A

5.2.13 Studijní zaměření - Hra na saxofon

Saxofon, ač kovový nástroj, patří do rodiny dřevěných dechových jednoplátkových nástrojů, protože tón vzniká rozechvěním jednoho plátku.

Saxofon byl vynalezen Adolfem Saxem v Bruselu v roce 1841, ale na veřejnost se dostal až 3. března 1844, kdy poprvé zazněl na veřejném koncertu, kde hrál sextet Saxových nástrojů. Způsob hry je velmi podobný hře na klarinet.

V dnešní době známe čtyři druhy saxofonů: sopránový, altový, tenorový a barytonový. Pro svou krásnou barvu má saxofon široké uplatnění nejenom v jazzu a taneční hudbě, ale i v hudbě symfonické a komorní.

Studijní zaměření Hra na saxofon je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na saxofon, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na saxofon	-	1	1	1	1	1	1	1

Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Soubořová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Soubořová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Soubořová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (přípevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- si osvojuje základy správného dýchání
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- dodržuje základní rytmické dělení
- hraje nasazovaně a vázaně

2. ročník

Žák

- prohlubuje návyky získané v prvním ročníku
- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve středním rejstříku
- hraje přefuky do oktávy a využívá práci levého palce
- užívá při hře uvolněné ruce
- uplatní hru nasazovaně a legato
- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

3. ročník

Žák

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve vyšším rejstříku
- si fixuje povědomí o bráničním dýchání
- se orientuje v notovém zápisu
- poznává základy jazzového frázování
- hraje rovným a vyrovnaným tónem bez větších intonačních výkyvů
- hraje durové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po čtyřech tónech
- hraje jednoduché skladby ve dvojhlase s učitelem nebo jiným žákem
- odstíní základní dynamiku a tempové změny

4. ročník

Žák

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve svém rozsahu
- rozlišuje tempové označení
- hraje mollové stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně tónických kvintakordů
- se orientuje v základní technice hry na saxofon
- využívá pomocné hmaty
- obohacuje svůj hudební život poslechem nahrávek jiných interpretů
- si fixuje správné frázování (swingový rytmus a jeho notový zápis)

5. ročník

Žák

- využívá dynamické možnosti nástroje
- hraje durové a mollové stupnice do tří křížků a třech bé včetně tónického kvintakordu a fixuje si správné intonační základy
- si fixuje základy bráničního dýchání
- použije hru z listu ve skladbách přiměřené obtížnosti
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- využívá jazzový akcent a staccato včetně nasazení na „d“

6. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice do čtyř křížků a čtyř bé včetně tónického kvintakordu a dominantního septakordu
- se spolupodílí na naladění svého nástroje k jinému nástroji
- hraje jednoduché melodické úryvky podle sluchu
- poslouchá nahrávky jiných interpretů

7. ročník

Žák

- hraje kvalitním tónem a doladí svůj nástroj k jinému nástroji
- transponuje do oktávy úměrně svým schopnostem
- vystihne náladu skladby
- používá jazzové frázování
- používá širší dynamickou škálu a agogiku
- respektuje tempové rozlišení, frázování v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností je samostatně nastuduje

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části

- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (přípevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- si osvojuje základy správného dýchání
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- dodržuje základní rytmické dělení
- hraje nasazovaně a vázaně

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- prohlubuje doposud získané dovednosti a znalosti
- pomocí sluchové sebekontroly zlepšuje kvalitu tónu a intonaci
- hraje instruktivní a přednesové skladby
- hraje chromatickou stupnicí a zmenšený septakord

II. ročník

Žák

- hraje všechny durové a mollové stupnice v maximálním ovládaném rozsahu včetně T5, D7, zm7 a chromatické stupnice
- používá artikulační modely ve stupnicích a akordech
- spolupracuje na vytváření způsobu interpretace skladeb
- hraje z paměti a rozvíjí hudební představivost
- hraje durové a mollové stupnice do pěti křížků a do pěti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu

III. ročník

Žák

- se orientuje v notovém zápisu
- hraje durové a mollové stupnice do šesti křížků a do šesti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- naladí sám svůj nástroj
- využívá brániční dýchání
- na základě vlastní sluchové sebekontroly ovlivňuje barvu a kvalitu tónu
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností je samostatně nastuduje

IV. ročník

Žák

- používá frázování charakteristické pro taneční a jazzovou hudbu
- se seznamuje se základy improvizace
- hraje z listu
- hraje durové a mollové stupnice do sedmi křížků a do sedmi bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- inklinuje k vytváření hudebních hodnot v žánru, který mu je blízký a využívá jich k výběru, nastudování a přednesu skladeb

5.2.14 Studijní zaměření - Hra na fagot

Fagot je nejhlubší dřevěný dvouplátkový dechový nástroj. Materiálem pro jeho výrobu je převážně javorové dřevo. Notuje se v basovém, tenorovém a houslovém klíči a je laděn v C ladění.

Vznikl v Itálii někdy kolem roku 1600. Jeho původní název zněl „il fagotto“, což znamená svazek nebo otep. Přímým předchůdcem byl zřejmě dulcian, který stavbou nástroje fagot připomíná nejvíce.

V Evropě vznikly dva typy fagotu - francouzský a (v dřívější většině rozšířený) německý fagot, na který se vyučuje v českých hudebních školách. Skládá se z pěti částí, eso, křídlo, botka, basovka a korpus. Nejdůležitější součástí tohoto nástroje však je strojek, bez něhož fagot nehraje.

Využití fagotu je především v symfonické a komorní hudbě, ale velmi dobře se prosazuje i jako nástroj sólový.

Studijní zaměření Hra na fagot je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na fagot, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na fagot	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na fagot	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na fagot

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a určí, z jakých dílů se skládá
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje správný postoj při hře
- si osvojuje správné posazení a držení nátisku
- uplatňuje správné základy dýchání, nadechuje se uvolněně a výdech se tvoří pod stálým tlakem

- nasadí tón volným nátiskem pomocí jazyka
- dodržuje základní rytmické dělení
- si osvojuje znalost hry ve středním rejstříku

2. ročník

Žák

- rozvíjí základní návyky nabyté v prvním ročníku
- prohlubuje nátiskovou a tónovou jistotu v nižším a vyšším rejstříku
- používá hru legato a tenuto
- hraje durové stupnice a kvintakordy
- hraje v základní dynamice

3. ročník

Žák

- začíná hrát staccato
- užívá výraznější rozlišení dynamických odstínů
- interpretuje přiměřená technická cvičení, etudy a rozvíjí prstovou techniku
- hraje jednoduché skladby ve dvojhlase s učitelem nebo s žákem stejné úrovně

4. ročník

Žák

- hraje ve spodním a středním rejstříku
- zahraje durové stupnice a kvintakordy do tří křížků a třech bé
- zvládá hru jednoduchých melodií z paměti
- vnímá náladu skladby a tuto náladu interpretuje základními výrazovými prostředky
- podle svých schopností se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- zdokonaluje technickou úroveň hry
- hraje mollové stupnice a kvintakordy
- zkvalitňuje hru legata a staccata
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- obohacuje své studium poslechem hudebních nahrávek jiných interpretů
- dle svých možností rozvíjí své hráčské schopnosti v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák

- využívá artikulace při nácviku technických cvičení
- ovládá mollové stupnice a kvintakordy do tří křížků a třech bé
- používá jednoduché melodické ozdoby
- obohacuje své umělecké cítění návštěvami koncertů s rozdílným hudebním zaměřením

7. ročník

Žák

- si fixuje získané technické a výrazové dovednosti a dbá na kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- dle svých možností je schopen transponovat melodie

Přípravný ročník

Žák

- popíše svůj nástroj a určí, z jakých dílů se skládá
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje správný postoj při hře
- si osvojuje správné posazení a držení nátisku
- nasadí tón volným nátiskem pomocí jazyka
- dodržuje základní rytmické dělení
- hraje v základní dynamice

Vyučovací předmět: Hra na fagot

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá již získané dovednosti a dále je prohlubuje
- hraje stupnice dur a moll, T5, D7, zm7
- ovládá práci s tónem a frázováním
- hraje v různých dynamických úrovních ve středním a vyšším rejstříku

II. ročník

Žák

- zdokonalí technickou a výrazovou úroveň hry
- ovládá hru z listu v jednoduchých skladbách
- zvládá samostatně péči o nástroj
- se podrobněji seznamuje s tvořením a používáním melodických ozdob
- zdokonaluje dle svých možností hru ve staccatu a proniká do problematiky násobného staccata

III. ročník

Žák

- se orientuje v základním výběru fagotových es a jejich užití
- se seznamuje se základy výroby a úpravou fagotového strojku
- se podílí na výběru repertoáru
- spolupracuje na vytváření způsobu interpretace skladeb

IV. ročník

Žák

- samostatně se zabývá kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- dle svých možností je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- dle své zručnosti je schopen vyrobit alespoň hrubou stavbu fagotového strojku

5.2.15 Studijní zaměření - Hra na trubku

Název „trubka“ zahrnuje celou škálu dechových nástrojů, které pocházejí až ze starověku. Na egyptské malbě staré více než 3000 let je zobrazen trumpetista v čele skupiny vojáků. Jeho trubka se tvarem podobá dětské trumpetce a hrála nejspíš jen jeden či dva tóny.

Ve středověku a v období renesance byla trubka nejcennějším ze všech nástrojů. Bývala vyrobena z tepané mědi a byla buď zakřivená, nebo dlouhá a rovná se zvonovitě zakončenou tubicí. Nejčastěji je spojována s představou slavností a fanfár.

Dnes známá ventilová trubka byla vynalezena ve 20. letech 19. století a rychle nahradila starší typy, jelikož ventily významně rozšířily rozsah tohoto nástroje.

Zvonivý zvuk trubky známe z dechových a jazzových kapel. Trubka se též využívá v orchestrální a komorní hudbě. Poté, co byla po více než jedno století usazena za módnějšími smyčci a dřevěnými dechovými nástroji, se trubka znovu dostala do popředí jako jiskrný sólový nástroj se širokým uplatněním.

Studijní zaměření Hra na trubku je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na trubku, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na trubku	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a čistotu
- využívá základních návyků v držení nástroje a tvoření tónu
- poznává a osvojuje si proces správného bráničního dýchání
- rozvíjí nátisk za pomoci různorodých nátiskových cvičení
- zahraje a rozliší základní rytmické hodnoty (nota čtvrtěová, půlová, celá)
- vytvoří tón bez nátrubku i s nátrubkem a dbá na jeho nenásilnou tvorbu bez nadměrného tlaku na rty
- zahraje jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák

- používá základní hmaty jednočárkované oktávy
- zvládá správné držení nástroje a správný postoj při hře
- částečně kontroluje intonační přesnost a kvalitu zvuku
- upraví po upozornění nátisk

- hraje s učitelem nebo jiným žákem jednoduchá dueta
- se orientuje v notovém zápisu
- rozšiřuje tónový rozsah za pomoci nátiskových cvičení
- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

3. ročník

Žák

- ovládá základní tempová a dynamická označení
- hraje rovným a vyrovnaným tónem bez velkých intonačních posunů
- poslouchá nahrávky interpretů trubkové literatury
- je schopen za pomoci učitele naladit svůj nástroj
- zvládá staccato, legato, tenuto (umí kombinovat)
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

Žák

- se seznamuje se složitějšími rytmickými útvary (triola, tečkovaný rytmus, synkopa)
- hraje technická cvičení a vydržované tóny
- se orientuje ve dvojhlasých skladbách
- hraje uvolněně bez přílišného namáhání
- uplatňuje tónovou a nátiskovou jistotu ve svém možném rozsahu
- zdokonaluje intonaci, rozpozná intonační odchylky při hře s jiným nástrojem
- ovládá durové a mollové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech

5. ročník

Žák

- získává větší tónovou a nátiskovou jistotu
- koriguje intonační nerovnosti tónu za pomoci nátisku
- hraje z listu jednoduché skladby
- využívá pomocné hmaty
- používá základní melodické ozdoby

6. ročník

Žák

- ovládá durové a mollové stupnice do čtyř křížků a do čtyř bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech
- používá brániční dýchání
- zahraje dle možností pedálové tóny, složitější retní vazby, větší intervalové skoky
- hraje kvalitním tónem a využívá dynamického odstínění
- zdokonaluje intonační čistotu hraných tónů (přiměřeně věku a schopnostem)
- uplatňuje kultivovaný projev při hře
- se soustředí na stálou kontrolu dýchání, nasazení a kvalitu tónu

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané výrazové i technické dovednosti
- je schopen vlastní hudební i stylové představy
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- zahraje a samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá dle svých schopností transpozici in C

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- popíše části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a čistotu
- využívá základních návyků v držení nástroje a tvoření tónu
- poznává a osvojuje si proces správného bráničního dýchání
- rozvíjí nátisk za pomoci různorodých nátiskových cvičení
- rozliší základní rytmické hodnoty (nota čtvrtová, půlová, celá)
- vytvoří tón bez nátrubku i s nátrubkem a dbá na jeho nenásilnou tvorbu bez nadměrného tlaku na rty
- používá základní hmaty první oktávy
- zahraje jednoduchou skladbu

Vyučovací předmět: Hra na trubku
Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ve svém možném rozsahu
- využívá technické a intonační možnosti nástroje (ladění, rozsah, zvládnuté artikulační modely) s důrazem na stylovou interpretaci
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- se orientuje v notovém zápisu

II. ročník

Žák

- využívá informačních technologií jako prostředku k obohacení svých doposud získaných znalostí a dovedností
- samostatně volí postup nácvičku a řeší problematiku nástrojové hry
- hraje násobné staccato (dvojitý a trojitý jazyk)
- rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretovat
- dle svých možností hraje barevným a kvalitním tónem

III. ročník

Žák

- reaguje v souhře s jinými nástroji na rytmické, zvukové a intonační neshody
- samostatně vyhledá a použije technická cvičení k dalšímu rozvoji prstové a nátiskové techniky
- je schopen samostatného výběru skladby a hry přiměřeně těžkých skladeb z listu
- má představu o vlastní interpretaci a možnostech nástroje a jeho využití
- dle svých možností pracuje na kvalitě a barvě tónu

IV. ročník

Žák

- formuje samostatně techniku, dýchání, frázování a výraz při nácvičku a interpretaci skladeb
- dle svých schopností a možností hraje na příbuzné nástroje (C trubka, piccolo trubka)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu
- propojuje své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti při studiu nových skladeb
- je připraven zapojit se do amatérského provozování hudby

5.2.16 Studijní zaměření - Hra na baskřídllovku

Baskřídllovka je žesťový nátrubkový nástroj. Je oválně stočena a v drtivé většině případů je laděna v B. Baskřídllovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách.

Pro hraní na baskřídlovku se používá podobný nátrubek jako na trombón, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Je vybavena třemi až čtyřmi ventily.

Baskřídlovky se dělí na dva typy: tenor a baryton (eufonium). Samo označení "baskřídlovka" se správně užívá pro tenor (používají se pro ni stejné noty jako pro sopránovou křídlovku laděnou v B, jenže znějí o oktávu níže, proto předpona "bas"). Oba nástroje se dají ovšem souhrnně označit např. lidovým pojmem koryto.

Tenor hraje ve vyšších polohách, protože je v nich jistější (ačkoliv rozsah má s barytonem shodný), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči. Baryton (eufonium) hraje v hlubších polohách, má širší menzuru a notace je v basovém klíči.

Studijní zaměření Hra na baskřídlovku je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na baskřídlovku, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na baskřídlovku	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na baskřídlovku	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlovku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- využívá základních prvků důležitých pro hru (držení nástroje, tvoření tónu)
- poznává a osvojuje si proces správného bráničního dýchání
- je schopen popsat části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a čistotu

- cvičí nátisková cvičení, vytváří tón bez nátrubku i s nátrubkem a dbá na to, aby jím nevyvíjel velký tlak na rty
- hraje a rozlišuje základní rytmické hodnoty nota (čtvrtková, půlová, celá)
- zahraje nenáročnou skladbu

2. ročník

Žák

- používá základní hmaty jednočárkované oktávy
- dokáže po upozornění upravit nátisk
- hraje s učitelem jednoduchá dueta
- zdokonaluje nátiskové schopnosti a rozšiřuje svůj rozsah
- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

3. ročník

Žák

- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a aplikuje je do skladby
- hraje čistým, rovným tónem
- je schopen za pomoci učitele naladit svůj nástroj
- se uplatňuje ve hře s žákem stejné úrovně (popřípadě s učitelem)
- rozšiřuje rozsah za pomoci nátiskových cvičení
- používá staccato, legato, tenuto
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

Žák

- se zdokonaluje v bráničním dýchání
- hraje technická cvičení a vydržované tóny
- uplatňuje své tónové a intonační dovednosti ve svém dosaženém rozsahu
- zdokonaluje intonaci, pozná, když neladí s jiným nástrojem
- ovládá durové a mollové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech

5. ročník

Žák

- rozšiřuje tón a zdokonaluje nátisk
- rozumí pojmu fráze a dokáže doplnit nádechy ve skladbě, používá základní melodické ozdoby
- používá nátisk k vyrovnání případných intonačních odchylek
- hraje z listu jednoduché skladby
- používá pomocné hmaty

6. ročník

Žák

- ovládá durové a mollové stupnice do čtyř křížků a do čtyř bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech
- zahraje složitější technická cvičení, dbá na intonační čistotu hraných tónů
- používá získaných dovedností k samostatnému nastudování skladby
- používá pomocné hmaty

7. ročník

Žák

- hraje plným a kvalitním tónem
- si dokáže naladit nástroj a umí rozpoznat intonační nesrovnalosti při orchestrální hře
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém svém rozsahu
- interpretuje obtížnější skladby a podílí se na jejich výběru
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

- začíná hrát v basovém klíči a ovládá základy transpozice přiměřeně svým schopnostem

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- využívá základních prvků důležitých pro hru (držení nástroje, tvoření tónu)
- je schopen popsat části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a čistotu
- cvičí nátlaková cvičení, vytváří tón bez nátrubku i s nátrubkem a dbá na to, aby jím nevyvíjel velký tlak na rty
- hraje a rozlišuje základní rytmické hodnoty nota (čtvrtě, půlová, celá)
- používá základní hmaty jednočárkované oktávy
- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a aplikuje je do skladby
- rozšiřuje rozsah za pomoci nátlakových a technických cvičení

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlou

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ve svém možném rozsahu
- se plně orientuje ve skladbě (tempová označení, hudební styl, forma, atd.)
- hraje technicky obtížnější skladby
- rozumí pojmu mnohonásobné staccato

II. ročník

Žák

- hraje plným a kvalitním tónem
- rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretovat
- využívá informačních technologií jako prostředku k obohacení svých doposud získaných znalostí a dovedností
- dbá na intonační čistotu a rytmus

III. ročník

Žák

- využívá své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti k nastudování nových skladeb
- reaguje v souhře s jinými nástroji na rytmické, zvukové a intonační neshody
- dle svých možností ovládá hru z listu
- pracuje na barevnosti a plnosti tónu

IV. ročník

Žák

- využívá veškeré technické a intonační možnosti, jak své tak i nástrojové (ladění, rozsah, mnohonásobné staccato, skoky přes oktávu, pedálové tóny)
- zvládá hru z paměti úměrně svým schopnostem
- se spolupodílí na nastudování nových skladeb
- je schopen se zapojit do aktivního hraní

5.2.17 Studijní zaměření - Hra na trombon

Pozoun neboli **trombon** je žesťový nátrubkový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - trombon pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Jeho uplatnění je velmi rozmanité. Je možno se s ním setkat např. v klasické hudbě, muzikálech, různých komorních souborech ale i v dechové hudbě nebo jako se sólovým nástrojem. V nemalé míře je uplatňován v různých tanečních kapelách a orchestrech. Největší uplatnění má v jazzu a swingu, kde zastává jeden z pilířů tohoto druhu hudby.

Zvuk vzniká chvěním rtů v nátrubku. V soustavě trubek ústících do ozvučníku se pak vytváří charakteristický tón. Pomocí snížce (dvou do sebe zasunutých trubíc) a rtů se pak mění výška tónu.

Existuje několik druhů trombónů: sopránový, altový, tenorový a basový. Hráč na trombón musí umět číst noty v basovém, tenorovém a altovém klíči.

Trombon je velice zajímavý nástroj a to nejen vzhledem a charakteristickým tónem, ale především jeho širokou škálou využití.

Studijní zaměření Hra na trombon je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na trombon, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na trombon	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na trombon	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na trombon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- využívá základní prvky důležité pro hru (držení nástroje, tvoření tónu, správný postoj, apod.)
- se učí číst noty v houslovém i basovém klíči
- poznává a osvojuje si proces správného bráničního dýchání
- je schopen popsat části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a funkčnost
- cvičí nátisková cvičení
- je schopen kombinovat první až čtvrtou polohu v lehčích etudách
- hraje a rozlišuje rytmické hodnoty (nota čtvrtá, půlová, celá)
- vytváří tón bez nátrubku i s nátrubkem, dbá na to, aby nevyvíjel velký tlak nátrubkem na rty
- zahraje nenáročnou skladbu

2. ročník

Žák

- používá základní polohy malé a z části jednočárkované oktávy
- dokáže po upozornění upravit nátisk
- hraje etudy s klavírem a pečlivě poslouchá intonační odchylky
- používá první až pátou polohu v jednodušších etudách a přednesech
- se orientuje ve skladbě či etudě bez větších problémů
- si osvojuje problematiku bráničního dýchání
- zdokonaluje nátiskové schopnosti a rozšiřuje svůj rozsah
- hraje základní durové stupnice a kvintakordy ve svém dosavadním možném rozsahu

3. ročník

Žák

- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a aplikuje je do skladby
- hraje čistým a rovným tónem
- je schopen za minimální pomoci učitele naladit svůj nástroj při hře s klavírem či žákem stejné úrovně
- si rozšiřuje rozsah a výdrž pomocí nátiskových cvičení
- se orientuje v termínech (snižcové a retní legato a umí je použít)
- zahraje jednoduchou skladbu zpaměti

4. ročník

Žák

- se zdokonaluje v bráničním dýchání
- hraje bez velké námahy různá technická cvičení a vydržované tóny
- uplatňuje své tónové a intonační dovednosti ve svém dosavadním možném rozsahu
- zdokonaluje intonaci, pozná, když neladí s jiným nástrojem
- používá všech sedm poloh
- ovládá durové a mollové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech

5. ročník

Žák

- rozšiřuje a zdokonaluje tón (barvu a kvalitu) a nátisk
- rozumí pojmu fráze a dokáže doplnit nádechy ve skladbě
- používá nátisk k vyrovnání případných intonačních odchylek
- prohlubuje techniku bráničního dýchání
- hraje z listu jednoduché skladby
- používá vedlejší polohy
- je seznámen s pojmem melodické ozdoby a smíšené legato

6. ročník

Žák

- ovládá durové a mollové stupnice do čtyř křížků a do čtyř bé včetně tónického kvintakordu s obraty po třech tónech
- zvládá snižcovou techniku nástroje v daných tempech
- používá základní melodické ozdoby
- dbá na intonační čistotu a barevnost hraných tónů a umí je dynamicky rozlišit
- používá získaných dovedností k samostatnému nastudování skladby

7. ročník

Žák

- hraje plným, kvalitním a barevně hezkým tónem
- naladí nástroj a umí rozpoznat intonační nesrovnalosti při hře s jinými nástroji
- dostatečně ovládá snižcovou techniku ve všech sedmi polohách

- využívá dynamiku, tempové rozlišení a frázování v celém svém rozsahu
- interpretuje obtížnější skladby a podílí se na jejich výběru
- hraje podle svých schopností v tenorovém klíči

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- využívá základních prvků důležitých pro hru (držení nástroje, tvoření tónu, správný postoj, apod.)
- učí se číst noty v basovém klíči
- popíše části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a funkčnost
- cvičí nátlaková cvičení
- vytváří tón bez nátrubku i s nátrubkem, dbá na to, aby nevyvíjel velký tlak nátrubkem na rty
- používá základní polohy malé a z části jednočárkované oktávy
- poznává a osvojuje si proces správného bráničního dýchání
- rozumí základním tempovým a dynamickým označením
- hraje různá technická cvičení a vydržované tóny

Vyučovací předmět: Hra na trombon

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ve svém možném rozsahu
- využívá technické a intonační možnosti, jak své tak i nástrojové (ladění, rozsah, mnohonásobné staccato, skoky přes oktávu, pedálové tóny, apod.)
- se orientuje ve skladbě (tempová označení, hudební styl, forma, atd.)
- samostatně nastuduje technicky obtížnější cvičení

II. ročník

Žák

- hraje plným, kvalitním a barevně hezkým tónem
- ovládá problematiku bráničního dýchání
- rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretovat
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

III. ročník

Žák

- využívá informačních technologií jako prostředku k obohacení svých doposud získaných znalostí a dovedností
- reaguje v souhře s jinými nástroji na rytmické, zvukové a intonační neshody
- ovládá a kombinuje všechny tři druhy legat (snižcové, retní, smíšené)
- používá vícenásobné staccato

IV. ročník

Žák

- propojuje své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti k nastudování nových skladeb
- ovládá hru z listu a využívá vedlejší polohy
- hraje z tenorového klíče a seznamuje se s klíčem altovým
- dle svých možností zvládá hru z paměti
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti

5.2.18 Studijní zaměření - Hra na kytaru

Kytara se právem řadí k jednomu z nejpůvodnějších hudebních nástrojů současnosti. Vděčí za to zejména širokému spektru uplatnění od klasické hudby přes folk, rock a jazz až po řadu dalších hudebních stylů. Dokáže se uplatnit nejen sólově, ale také jako doprovodný nástroj v téměř jakémkoliv obsazení.

Existuje mnoho druhů kytar - španělská, westernová, jumbo, elektrická, gibson apod. Na naší škole se zaměřujeme především na výuku hry na španělskou kytaru, která má nejširší uplatnění. Největší důraz klademe na výuku klasické techniky, ale neopomíjíme ani rozvoj schopnosti doprovázet písně podle akordických značek.

Kromě výuky hry na španělskou kytaru se je možné věnovat studiu hry na elektrické i basové kytary pod vedením zkušených a probovaných kantorů.

Studijní zaměření Hra na kytaru je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na kytaru, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na kytaru	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- je schopen rozlišit a zahrát noty celé, půlové a čtvrté
- dokáže doprovodit na prázdných basových i melodických strunách říkadla
- zná jména prázdných strun a dokáže je zapsat do not
- správně sedí u nástroje a dbá na správné postavení pravé ruky

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- umí správně sedět u nástroje a dbá na správné postavení pravé i levé ruky
- se orientuje na hmatníku na melodických strunách v první poloze
- zahraje střídavým úhozem jednohlasou melodií na melodických strunách v první poloze
- ovládá hru palcem na prázdných basových strunách
- zná základní terminologii - označení prstů pravé a levé ruky, části kytary
- rozlišuje rytmické hodnoty od celé do osminové noty ve tří a čtyřčtvrtovém taktu

2. ročník

Žák

- dbá na správné postavení pravé a levé ruky a polohy prstů levé ruky
- se orientuje na hmatníku v první poloze na všech strunách
- doprovodí píseň pomocí zjednodušených akordů na třech strunách
- hraje v úzkém i širokém rozloženém dvojhlase arpeggiovou technikou kombinující prsty (p, i, m)
- používá úhoz apoyando i tirando
- interpretuje píseň či skladbu kratšího rozsahu z paměti

3. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku v první poloze na všech strunách, ve druhé poloze na melodických strunách
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- zahraje z paměti drobnou skladbu
- doprovodí píseň pomocí základních harmonických funkcí a akordů podle svých schopností
- je schopen dynamicky a agogicky odstínit skladbu, využívá základní dynamickou škálu (p, mf, f)
- hraje v úzkém i širokém dvojhlase a rozloženém trojhlase
- využívá v úhozu pravé ruky kombinaci všech prstů (p, i, m, a)
- rozlišuje rytmické hodnoty od celé do šestnáctinové noty ve (3/4, 4/4, 6/8) taktu

4. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do páté polohy na všech strunách
- střídá polohy na hmatníku
- zvládá arpeggiovou techniku všemi prsty pravé ruky (p, i, m, a) ve středním tempu
- doprovodí píseň pomocí základních harmonických funkcí a akordů
- využívá možností dynamického a agogického odstínění hry (p, mf, f, crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando) a tónových kytarových rejstříků (sul tastiera, sul ponticello)
- hraje trioly
- zahraje jednohlasou píseň z listu, jednoduchou skladbu z paměti

5. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do sedmé polohy na všech strunách
- používá hmaty s využitím malého a velkého barrée podle svých individuálních schopností
- ovládá arpeggiovou techniku všemi prsty pravé ruky (p, i, m, a)
- rozezná tón pomocí techniky levé ruky (legata)
- používá artikulační prostředky (tenuto, portamento, staccato)
- zvládá hru jednoduchých skladeb z listu
- doprovodí píseň s využitím dur, moll kvintakordů a septakordů
- provádí změny polohy ve vícehlase
- zahraje jednu studovanou skladbu z paměti

6. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do deváté polohy
- doprovodí píseň s využitím dur, moll kvintakordů a septakordů, zapojí prvky klasické techniky

- využívá všech výrazových prostředků (rejstříky, síla úhozu, fráze, vibrato, portamento, staccato, agogické změny)
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- ovládá základní kytarovou techniku (legato, arpeggio, malé a velké barrée, výměny poloh, stupnicová technika)

7. ročník

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku
- naladí si nástroj s pomocí ladičky
- hraje plynule ve vyšších polohách a je schopen je plynule měnit
- hraje skladby přiměřené obtížnosti různých stylových období a žánrů
- podle svých individuálních schopností samostatně doprovodí skladbu, zahraje kadenci
- zahraje jednu studovanou skladbu z paměti

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku na melodických i basových strunách do druhé polohy
- používá úhoz apoyando i tirando
- hraje v úzkém i širokém rozloženém dvojhlas arpeggiovou technikou kombinující prsty (p, i, m)
- zná základní terminologii (označení prstů pravé a levé ruky, části kytary)
- správně sedí u nástroje a dbá na správné postavení pravé i levé ruky
- rozlišuje rytmické hodnoty od celé do šestnáctinové noty
- doprovodí píseň pomocí základních akordů bez použití barrée
- zahraje píseň či skladbu kratšího rozsahu

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- se orientuje v celém rozsahu kytary
- používá získané znalosti a dovednosti
- za pomoci učitele vytváří ve skladbách vlastní prstoklady a dynamiku
- naladí nástroj bez použití ladičky
- ve studovaných skladbách analyzuje technické problémy a navrhuje vhodná technická cvičení k jejich překonání
- podle svých schopností dokáže zharmonizovat píseň základními harmonickými funkcemi

II. ročník

Žák

- vytváří ve skladbách vlastní prstoklady a dynamiku
- dokáže pojmenovat své technické nedostatky a navrhnout odpovídající řešení k jejich odstranění
- dle svých možností využívá nehtového tónu

III. ročník

Žák

- zná způsob úpravy nehtů a dbá na kvalitu nehtového tónu
- zahraje z listu skladbu přiměřené úrovně
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

IV. ročník

Žák

- má osvojené dovednosti potřebné k nastudování skladby – rozvržení a způsob nácvičku, výběr literatury, tvorba prstokladů a dynamiky
- se orientuje v akordických značkách
- zahraje z listu
- harmonizuje píseň základními harmonickými funkcemi a vytváří vlastní rytmický doprovod

5.2.19 Studijní zaměření - Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara (správněji elektrofonická) je druh kytary, ve které elektromagnetické snímače převádějí chvění strun s ocelovým jádrem na elektrický proud, který je veden z kytary do zesilovače. S elektrickou kytarou se často používají nejrůznější efekty k úpravě zvuku. Výsledný zvuk významně ovlivňuje i použitý zesilovač a reproduktor. Kytary bývají nejrůznějších tvarů. Experimenty s konstrukcí elektrické kytary začali někteří nadšenci do elektroniky a výrobci strunných nástrojů ve 20. letech 20. století.

U prvních kytar se pokoušeli snímat zvuk vestavenými mikrofony nebo gramofonovými přenoskami. První skutečnou elektrickou kytaru s použitelným snímačem vyráběla od roku 1931 americká firma Rickenbacker. Její první kytara byla označena jako Frying Pan (pánev). Dnešní podobu s masivním tělem získala kytara ve 40. a 50. letech, kdy bylo vymyšleno hned několik modelů, z nichž k neznámějším patří Telecaster a Stratocaster firmy Fender a Les Paul firmy Gibson.

Na rozdíl od akustických či elektroakustických kytar elektrická kytara nepotřebuje korpus k rezonanci tónů. Avšak její tělo se stále vyrábí ze dřeva a jeho kvalita a druh má dopad na výsledný zvuk nástroje. Obecně mohou být kytary lepeny z několika desek různých dřev, nebo zhotoveny z masívu. Počet a druh dřev silně ovlivňuje tónové zabarvení nástroje. Snímače jsou v podstatě cívky, jejichž jádro tvoří zpravidla 6 magnetů. Cívka bývá uložena v plastovém krytu. Vlivem kmitajících strun se v cívce indukuje elektrické napětí. Vzniklý slabý elektrický signál je dále přenášen k zesilovači, kde se zesiluje.

Elektrická kytara se využívá především v moderní hudbě (pop, rock, jazz) jako doprovodný i sólový nástroj.

Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na elektrickou kytaru, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na elektrickou kytaru	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektrickou kytaru	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.

- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- umí popsat nástroj a ladění nástroje
- správně drží nástroj
- hraje jednoduchá prstová cvičení pro levou a pravou ruku (trsátkem i prsty)
- hraje jednoduché motivy skladeb z paměti

2. ročník

Žák

- ovládá základní notaci na hmatníku do páté polohy
- hraje stupnice (C dur, G dur, D dur)
- vytvoří a zahraje jednoduchý rytmický motiv
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky

3. ročník

Žák

- ovládá z paměti notaci na hmatníku do páté polohy
- vnímá náladu skladby a využívá jí při hře s druhým nástrojem
- používá základní dynamiku
- hraje pentatonické stupnice dur a moll
- hraje základní akordové značky (kvintakordy dur moll do páté polohy)
- prohlubuje techniku hry pravé a levé ruky

4. ročník

Žák

- popíše nástroj a jeho využití
- hraje trsátkem
- hraje pravou rukou rytmické motivy
- hraje stupnice a akordové značky
- hraje s učitelem nebo jiným žákem
- hraje přednesové skladby
- používá různé techniky hry (vibrato, pull-of, hammer-on)

5. ročník

Žák

- prohlubuje znalosti stupnic a akordových značek (pentatoniky a septakordy)
- se orientuje na hmatníku do sedmé polohy
- hraje stupnice přes dvě až tři oktávy
- hraje flažolety, slide, full

6. ročník

Žák

- se orientuje v akordických značkách (kvintakordy, septakordy do sedmé polohy)
- hraje rytmické doprovody v základních power chordech (kvintkvartový tvar)
- hraje bluesové stupnice dur a moll
- hraje z listu a z paměti

7. ročník

Žák

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- hraje prsty i trsátkem a samostatně naladí svůj nástroj
- hraje dvojhmaty i trojhmaty
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- se orientuje v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- popíše nástroj a jeho využití
- správně drží nástroj
- ovládá jednoduché cvičení elementárního rytmu (tleskání)
- rozpozná dělení not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová)
- zazpívá píseň, říkadla dle slabik
- vyjmenuje hudební abecedu

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- přečte jednoduchý zápis v tabulatuře
- se orientuje v základech improvizace
- používá své znalosti v sólových figurách a různých hudebních žánrech a stylech (rocková hudba, blues, jazz, latino)
- používá své znalosti v rytmické a sólové hře (riff a lick)

II. ročník

Žák

- dle svých schopností doprovodí svou hru zpěvem
- vnímá text písně a jednoduchý doprovod
- používá transpoziční pravítko
- ovládá základní princip analogových efektů

III. ročník

Žák

- ovládá analogové efekty
- souhra se spoluhráči ve skupině mu nečiní potíže
- prohlubuje své znalosti v digitálních multi-efektech a kytarových zesilovačích
- využívá dle svých možností hudebních programů (Cubase, Sibelius, Guitar Pro apod.)

IV. ročník

Žák

- propojuje své znalosti v hudebním programu (Cubase, Sibelius, Guitar Pro apod.) s vlastní hrou
- tvoří a skládá vlastní jednoduchý repertoár
- pomocí poslechu a tabulturního zápisu samostatně volí prostředky k nastudování oblíbených skladeb
- se samostatně připraví na vystoupení

5.2.20 Studijní zaměření - Hra na basovou kytaru

Basová kytara je nástroj hlavně doprovodného charakteru, který melodicky vyplňuje spodní oblasti frekvenčního spektra. Nástroj tohoto typu je nepostradatelný ve většině hudebních uskupení, od jazzového tria, přes pop, country, rocková uskupení až po bigband nebo orchestr. Svým charakterem doplňuje hudební celistvost skladeb. V moderních žánrech je využíván též jako sólový nástroj.

Žák má možnost se uplatnit téměř ve všech žánrech vznikajících od 1. poloviny 20. století až do současnosti.

Studijní zaměření Hra na basovou kytaru je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na basovou kytaru, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na basovou kytaru	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na basovou kytaru	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacím předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj II je uvedena v učebním plánu studijního zaměření Přípravného studia (kapitola 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- je schopen popsat základní části nástroje
- má osvojeno základní postavení pravé a levé ruky
- zvládá úhoz apoyando prsty (i, m) v pomalém tempu a hru v I. poloze (1,2,4)
- ovládá ladění nástroje pomocí elektronických pomůcek a hru jedné durové stupnice s použitím prázdných strun

2. ročník

Žák

- je schopen propojit elektrický nástroj se zesilovačem
- má osvojeno správné držení těla a nástroje a správné postavení prstů při hře
- využívá základní artikulační prostředky (legato, staccato) a dle svých schopností rytmické a melodické cítění
- zvládá úhoz apoyando (i,m) v osminovém rytmu a hru ve II. poloze
- se orientuje v notovém zápise v rámci jedné oktávy
- hraje snadné etudy a skladby a jednu pentatonickou stupnici

3. ročník

Žák

- využívá výrazové prostředky (dynamika, důraz)
- zvládá plynulý přechod mezi I. a II. polohou
- je schopen hry jednoduché doprovodné basové linky z listu
- zahraje přednesovou skladbu menšího rozsahu a mollovou stupnici (dle svých dispozic z paměti)

4. ročník

Žák

- dle svých možností je schopen ladění nástroje bez elektronických pomůcek
- je schopen základního nastavení nástroje a zesilovače
- má osvojenou správnou manipulaci s nástrojem
- zvládá další rytmické útvary (čtvrtová s tečkou, osminová s tečkou), hru v I. až III. poloze a plynulý přechod mezi nimi
- zahraje jednu durovou stupnici bez prázdných strun
- ovládá doprovod krátké skladby v jednoduché rytmizaci

5. ročník

Žák

- využívá elementární výrazové prostředky a metronom k nácviku přesného rytmického dělení
- ovládá čtení not v basovém klíči v celém rozsahu nástroje
- se orientuje na hmatníku v rámci I. polohy při hře z listu
- zahraje jednu durovou a pentatonickou stupnici v I. až III. poloze a lehkou skladbu doprovodného charakteru

6. ročník

Žák

- využívá výrazových a artikulačních prostředků (důraz, staccato, legato, dynamika) při hraní základních basových figur
- je schopen samostatně cvičit s metronomem a doladit strunu pomocí flažoletů
- se orientuje v notovém zápise ve III. poloze
- se orientuje v základních teoretických pojmech
- zvládá hru doprovodů podle svých individuálních schopností
- ovládá hru v I. až III. poloze při hraní z notového zápisu
- ovládá hru jedné durové, mollové, dur/moll pentatonické stupnice v I. až III. poloze

7. ročník

Žák

- zvládá techniky hry levé ruky (u praváků) hammer - on, pull - off
- je schopen hry ve vyšších polohách dle potřeb skladby a hry jednoduchého doprovodu z listu
- je schopen rozlišit tónové odstínění při různém postavení prstů a nastavení nástroje
- se orientuje v základních akordických symbolech (dur,moll)
- disponuje základním přehledem o tempovém rozlišení a frázování, podle svých schopností a dovedností jej využívá v souhře s jedním, či více nástroji

- ovládá hru jedné stupnice ve dvou oktávách s variantami (v osminách, po terciích) a hru přednesové skladby s harmonickým doprovodem

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- popíše základní části nástroje, propojí elektrický nástroj se zesilovačem, naladí nástroj pomocí elektronických pomůcek
- rozliší tónové odstínění při různém postavení prstů a nastavení nástroje
- si osvojuje správné držení těla a nástroje, základní postavení pravé a levé ruky, správné postavení prstů při hře a správnou manipulaci s nástrojem
- zvládá úhoz dopadem (i,m) a hru v I. až III. poloze (1,2,4)
- hraje jednu durovou a pentatonickou stupnici ve 2 oktávách a jednu přednesovou skladbu
- se orientuje v teoretických pojmech (stupnice, tónina, interval)
- disponuje základním přehledem o tempovém rozlišení a frázování

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- je schopen komunikace pomocí základní hudební terminologie
- hraje noty složitějšího rytmického dělení, rytmickou stupnici, novější techniky-slap
- používá harmonické hraní, flažolety a jejich notový zápis
- využívá své výrazové schopnosti
- ovládá tvorbu doprovodu dle jednoduchých akordických značek
- disponuje představou o pojmu groove a důležitosti jeho dodržení

II. ročník

Žák

- má osvojeny kombinace různých technik, základy improvizace, znalosti o různých typech basové kytary
- využívá získané znalosti a dovednosti ve složitějších skladbách a při hře nových technik
- získává schopnosti interpretace notového zápisu na základě vlastních zkušeností

III. ročník

Žák

- ovládá technické dovednosti při kombinaci různých technik a hraní z listu s výměnou poloh
- získává přehled o známých interpretech a jejich tvůrčím přínosu
- dle svých dispozic je schopen improvizace v bluesové formě

IV. ročník

Žák

- využívá technických dovedností při kombinaci různých technik
- dle svých schopností improvizuje na harmonický základ a hraje z listu při kolektivní improvizaci
- získává povědomí o možnostech samostatného vývoje a základní přehled o frázování při sólové improvizaci různých žánrů
- dle svých schopností ovládá stupnice v intervalech s doškálnými septakordy, hru z listu

5.2.21 Studijní zaměření - Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje (zvané též perkuse) jsou pravděpodobně nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. K vytváření zvuku dochází pomocí úderů do nástroje, třesením nástroje, či škrábáním na nástroj. Bicí nástroje mají velkou tradici jak v hudbě primitivních národů, tak i v hudbě moderní, vážné (klasické) i lidové.

Studijní zaměření Hra na bicí nástroje je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na bicí nástroje, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na bicí nástroje	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na bicí	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- dbá na správné držení paliček a sezení u bicí soupravy
- pojmenuje jednotlivé nástroje bicí soupravy
- vytvoří základní úder na malý buben, ride, hi-hat, crash, velký buben
- zopakuje krátké rytmické útvary (vytleská, zahraje na libovolný buben)

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- rozpozná a zahraje notu a pomlku (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou)
- používá správné držení těla a paliček

- ovládá základy hry na malý buben
- ovládá elementární hru na bicí soupravu
- zvládne základní rytmus polky a valčíku
- zahraje základní úder na zvonkohru a congo

2. ročník

Žák

- rozpozná a zahraje notu a pomlku šestnáctinovou
- se orientuje v základním notovém zápisu pro bicí soupravu
- odliší základní dynamické odstíny (f, p)
- rozvíjí smysl pro čtyřtaktovou frázi
- zahraje jednoduchý doprovod (beat) na bicí soupravu s rozlišením těžkých dob
- zahraje základní úder na tamburínu, triangl a xylofon
- se seznamuje se hrou na maracas

3. ročník

Žák

- zvládá víření na malý buben bez dynamických odstínů
- rozpozná a zahraje osminovou triolu
- rozvíjí smysl pro členění hudebních frází
- se učí improvizovat
- při přechodu z fráze do fráze na bicí soupravu použije break
- odliší základní dynamické odstíny (f, mf, p)
- zahraje jednoduchý příraz na malý buben
- rozvíjí hru na melodické bicí nástroje a percuse

4. ročník

Žák

- rozpozná a zahraje šestnáctinovou triolu
- doprovodí písně nebo skladby různého charakteru (polka, valčík, beat apod.)
- hraje z listu dle svých schopností
- se seznamuje s historií bicích nástrojů
- poslouchá nahrávky jiných interpretů
- se orientuje v základech vývoje bicích nástrojů a je schopen uvést příklady

5. ročník

Žák

- umí zahrát dvojitý příraz na malý buben
- zapojí jednoduché breaky na bicí soupravu do 4, 8, 12, 16ti taktů
- využívá víření na malý buben při současné představě různých rytmických figur
- zapojuje hru s akcenty na různých místech rytmických figur
- zvládá základní údery na melodické bicí nástroje a perkuse
- je schopen podle potřeby a svých dispozic si sestavit a naladit nástroj

6. ročník

Žák

- umí zahrát trojitý příraz na malý buben
- poznává základní cvičení ve hře polyrytmů
- má smysl pro členění hudebních frází
- rozvíjí smysl pro kulturu projevu
- zahraje durovou stupnici na xylofon

7. ročník

Žák

- doprovodí písně různých žánrů (rock, pop, funk, swing) a uplatní improvizaci na základní úrovni
- zvládá víření na malý buben v různých dynamických odstínech při představě různých rytmických figur
- zahraje čtverný příraz na malý buben
- zvládá nezávislé ovládání rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- zahraje snadnější orchestrální party s ohledem na jejich stylové zaměření
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- zvládá základy hry na melodické bicí a perkusní nástroje – zvonkohru, xylofon, conga, tamburínu, triangl, maracas
- zahraje jednoduchou skladbu na xylofon

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- dbá na správné držení paliček a sezení u bicí soupravy
- pojmenuje jednotlivé nástroje bicí soupravy
- vytvoří základní úder na malý buben, ride, hi-hat, crash, velký buben
- zopakuje krátké rytmické útvary (vytleská, zahraje na libovolný buben)
- se seznamuje s historií bicích nástrojů

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- reaguje v souhře s jinými nástroji na rytmické, zvukové a intonační neshody
- využívá informačních technologií jako prostředku k obohacení svých doposud
- získaných znalostí a dovedností
- zvládá víření na malý buben v různých dynamických odstínech v kombinaci s různými rytmickými skupinkami a přírazy
- se seznamuje se základy latinskoamerické hudby
- hraje základní rytmus bossa nova

II. ročník

Žák

- využívá získané dovednosti k vlastní představě o interpretaci skladeb různých hudebních žánrů
- zapíše jednodušší part bicí soupravy z nahrávky do not
- zahraje obtížnější orchestrální party s ohledem na jejich stylové zaměření
- zahraje rytmus samba

III. ročník

Žák

- zvládá obtížnější hru z listu
- se orientuje v partituře bicích nástrojů
- ovládá paradiddle
- zahraje durovou stupnici s akordy na xylofon

IV. ročník

Žák

- je schopen doprovodit hudební těleso s využitím získaných zkušeností
- tvoří vlastní improvizace a fill in
- se orientuje v různých žánrech a stylech a dokáže je interpretovat
- propojuje své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti k nastudování nových skladeb
- ovládá hru v široké dynamické škále
- zvládá základní techniku hry s metličkami

5.2.22 Studijní zaměření - Sólový zpěv

Žádný nástroj není tak tvárný a výrazově bohatý jako lidský hlas, který jednotně spojuje řeč i tón. Syntéza hlasu, řeči a citového prožitku je esteticky neobyčejně působivá.

Do PHV přijímáme děti již od pěti let. Výuku lze pojmout i formou přípravného studia sborového zpěvu. Sólový zpěv je naplňován formami přípravného studia, studia 1. a 2. stupně a studia pro dospělé.

Komorní zpěv neodmyslitelně patří k sólovému zpěvu. Zpěv má navíc všechny přednosti kolektivní činnosti. Žáci se naučí nejen odpovědnosti ke kolektivu, soutěživost a prosazení se, ale i přizpůsobení se.

Do ZUŠ přicházejí žáci s určitými uměleckými předpoklady a různou mírou talentu. Avšak ve většině případů bez jakýchkoliv pěveckých návyků a v závislosti na věku i s různým stupněm zralosti hlasu. Výuku zpěvu lze chápat i jako hlasovou terapii, tedy nápravu hlasových vad a poruch. Trpělivou a důslednou prací, správným technickým vedením a vhodným metodickým postupem lze docílit správného vývoje hlasu a přirozeného uměleckého růstu.

ZUŠ nabízí odborné vedení hlasu respektující fyziologický vývoj i hlasovou individualitu každého žáka. Po získání základních pěveckých návyků se žáci učí interpretovat různé styly a žánry, získávají jevištní praxi (zkušenosti s vystupováním), zapojují se do zpěvu v komorních souborech i do spolupráce s jinými odděleními a obory.

Studijní zaměření Sólový zpěv je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Sólový zpěv, Hudební nauka, Komorní zpěv nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Sólový zpěv	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní zpěv	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv	-	1	1	1	1
-	Komorní zpěv	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní zpěv a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.27 a 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Pěvecká příprava, Pěvecká příprava II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Pěvecká příprava

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje se základy pěveckého postoje a pěveckého dýchání
- používá jednoduchá hlasová a dechová cvičení vybraná pedagogem s přihlédnutím k věku a rozsahu hlasu jednotlivce
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň s přihlédnutím k individuálnímu rozsahu jednotlivce

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si fixuje správný pěvecký postoj, klidné a hluboké brániční dýchání při dodržení tří fází pěveckého dýchání (nádech nosem, zadržení, výdech ústy)
- zvládá uvolnění brady s funkčním ovládnutím úst jako předpokladu správné artikulační techniky
- nasazuje tón měkce, vyrovnává vokály na jednom tónu ve střední hlasové poloze
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň ve střední hlasové poloze s přihlédnutím k individuálnímu rozsahu jednotlivce

2. ročník

Žák

- zdokonaluje pěvecké dýchání (pomalý klidný nádech a plynulý dlouhý výdech)
- zvládá legatový zpěv v sekundových krocích
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály a přirozeně je spojuje s konsonanty
- rozvíjí rytmickou, melodickou a tonální představivost
- používá větší hlasový rozsah
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň a dětskou píseň v rozsahu sedmi tónů až oktávy ve střední hlasové poloze

3. ročník

Žák

- uvědoměle spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování zásad fonační a dechové techniky ve střední hlasové poloze
- rozšiřuje svůj rozsah dle individuálních možností
- ovládá základní pěvecké frázování
- zvládá legatový zpěv ve skocích sekundových až kvintových
- rozeznává a používá v melodii základní dynamickou a agogickou škálu (f, mf, p, crescendo, decrescendo, ritardando, acellerando)
- se orientuje v jednoduchém dvojhlasu
- zazpívá lidovou píseň v náročnější úpravě a píseň umělou v rámci svého hlasového rozsahu

4. ročník

Žák

- využívá kostoabdominální dýchání
- zvládá vytvoření hlavového tónu a jeho měkkého přechodu do rezonance hlavové a hrudní
- přechází uvědoměle a plynule z hlavové do hrudní rezonance na jednom dechu
- vede plynule kantilénu v různých nápěvcích
- zazpívá lidovou píseň v náročnější úpravě (náročnost je závislá na individuálních schopnostech žáka)

5. ročník

Žák

- zvládá dechovou oporu
- využívá smíšenou rezonanci v celém hlasovém rozsahu
- se orientuje ve cvičeních k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů

- používá cvičení k vokalizaci přiměřené věkovému stupni žáka (s ohledem na mutační změny)
- zazpívá lidové písně v náročné úpravě rytmické i melodické
- interpretuje náročnější umělou píseň

6. ročník

Žák

- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci písní různých stylů a období
- se orientuje v přípravě mezza di voce v přiměřené dynamice za účelem zdokonalení dechové opory a zvládnutí přechodů z hlavového tónu do rezonance a zpět
- využívá plynulou kantilenu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- interpretuje písně alespoň dvou rozdílných historických období a žánrů

7. ročník

Žák

- používá správné pěvecké návyky a dovednosti k udržení potřebné pěvecké techniky a kultury při zachování charakteru dětského projevu, hlasové lehkosti a přirozenosti
- je seznámen s interpretací písní v různých historických obdobích (baroko, klasicismus, romantismus, atd.) a tyto písně též interpretuje
- prokáže své schopnosti při absolventském vystoupení

Vyučovací předmět: Pěvecká příprava II

Přípravný ročník

Žák

- se seznamuje se základy pěveckého postoje a pěveckého dýchání
- používá jednoduchá hlasová a dechová cvičení vybraná pedagogem s přihlédnutím k věku a rozsahu hlasu jednotlivce
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň s přihlédnutím k individuálnímu rozsahu jednotlivce

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá uvědoměle již získané dovednosti a neustále je prohlubuje
- vytváří kultivovaný a zdravý tón
- zvládá artikulační techniku
- rozšiřuje hlasový rozsah pěveckou technikou dle individuálních schopností
- ovládá cvičení legato s dlouhými tóny
- ovládá rychlá hlasová cvičení ve stupnicových figurách
- zvládá zpěv repertoáru v cizích jazycích (zejména v italštině)

II. ročník

Žák

- ovládá práci s tónem a frázování
- je schopen spojení náročnějších technických a výrazových prostředků
- ovládá cvičení staccato na jednom, dvou a více tónech vzestupně, či sestupně jako přípravu na nátryl a trylek
- rozlišuje repertoár alespoň dvou slohových období

III. ročník

Žák

- interpretuje skladby všech slohových období
- ovládá voamix
- zpívá vyrovnaným hlasem v celém svém rozsahu, bez zlomů na přechodových tónech
- rozezná chyby v pěvecké technice

- se orientuje v repertoáru rozšířeném o písně 20. století a populární hudbu
- ovládá základy zpěvu z listu

IV. ročník

Žák

- se spolupodílí na výběru skladeb a částečně je dokáže samostatně zpracovat
- zvládá technické a výrazové prostředky potřebné k interpretaci skladeb všech slohových období
- rozvine plně hlas a je schopen pěvecké zátěže
- při absolventském vystoupení prokáže technickou a výrazovou schopnost interpretace skladeb z několika slohových období (výběr dle uvážení učitele)
- prokáže své schopnosti při absolventském vystoupení
- je schopen se zapojit do amatérského provozování hudby

5.2.23 Studijní zaměření - Hra na akordeon

Akordeon je poměrně mladý nástroj, který si získává stále více příznivců u nás i ve světě. Možnosti tohoto nástroje jsou velice široké. Nabízí hru skladeb různých žánrů (písní a populárních skladeb, kompozic z období baroka či klasicismu) a je schopen se technicky vyrovnat nástrojům, pro které tyto skladby byly původně zkomponovány. Díky tomu, že jeho největší rozvoj nastal až ve 20. století, vznikají pro akordeon nové originální skladby, které využívají veškeré technické i zvukové možnosti nástroje.

Akordeon se vyrábí v různých velikostech - od malých školních nástrojů až po koncertní nástroje s barytonovými basy. Uplatňuje se v lidových kapelách, v komorních seskupeních i orchestrech a v neposlední řadě jako sólový nástroj.

Studijní zaměření Hra na akordeon je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na akordeon, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na akordeon	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.

- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- se hravou formou seznámí s nástrojem, naučí se správnému sezení a držení nástroje a pomocí vzduchového knoflíku se naučí ovládat vedení měchu
- si pomocí jednoduchých prstových cvičení uvědomuje správné postavení pravé ruky a postupně začne při hře používat všech 5 prstů
- v basové části nástroje dovede najít a použít bas C a G

Vyučovací předmět: hra na akordeon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si fixuje základní návyky (správné držení nástroje, vedení měchu, postavení rukou)
- se orientuje v melodické části nástroje, hraje pravou rukou jednoduché skladbičky a písničky v pětiprstové poloze od různých tónů
- hraje levou rukou základní basy C, G, D, F, užívá doprovodné akordy
- rozliší základní rytmické hodnoty (nota čtvrtová, půlová, celá)
- nachází orientaci v notovém zápisu, rozlišuje základní dynamiky (p, f) a základní druhy tempa (andante, allegro)
- zahraje jednoduchou skladbičku oběma rukama dohromady

2. ročník

Žák

- zdokonaluje polohu v pravé ruce, hraje stupnice s příslušnými akordy
- směřuje ke hře legata, staccata, k základům hry dvojhmatů v pravé ruce (tercie)
- obohacuje v levé ruce polohu o další základní basy a používá pomocnou řadu
- provádí nácvik akordického doprovodu dur s kvintovým a terciovým basem
- používá další stupně dynamiky (mf, pp, crescendo, decrescendo)
- rozvíjí své hudební vnímání, je schopen dle svých možností zahrát jednoduché skladby z paměti

3. ročník

Žák

- používá všechny polohy melodické části nástroje
- rozvíjí polohu pravé i levé ruky (skoky), je schopen zahrát dvojhmaty a jednoduchý dvojhlas
- se připravuje na hru mollových a septimových akordů v basové části nástroje
- uplatňuje základní typy artikulace (legato, staccato, tenuto)
- užívá střídavý bas i základní melodickou hru (na standardní bas)
- zdokonaluje měchovou techniku
- používá další dynamické a agogické odstíny (crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando)
- hraje z paměti lidové písně, dle svých schopností i lehčí instruktivní, či přednesové skladbičky

4. ročník

Žák

- rozvíjí a prohlubuje své získané dovednosti, zdokonaluje technickou úroveň
- používá hru legato, tenuto, staccato, je schopen akordické hry v pravé ruce
- ovládá střídavý bas včetně pomocných řad i mollových a septimových akordů
- využívá celou dynamickou škálu a používá agogiku

- využívá barevnosti nástroje pomocí rejstříků
- se připravuje na počátky polyfonní hry a vícehlasu

5. ročník

Žák

- určí bez pomoci učitele tempo, rytmus a dynamiku
- ovládá měchovou techniku nasazování a ukončování tónu
- se orientuje v doprovodné části nástroje a diskantu i v registrech a jejich základních zvukových možnostech
- zahraje z listu jednoduché melodie a písničky
- směřuje ke zvládnutí polyfonní hry, vícehlasu
- užívá dvojhmaty a akordy, melodické ozdoby
- hraje durové i mollové stupnice
- je schopen hrát podle značek
- interpretuje skladby různých období, spolupodílí se na jejich výběru

6. ročník

Žák

- rozvíjí prstovou i měchovou techniku na stupnicích, etudách, přednesových skladbách
- směřuje k ovládnutí akordické hry, hry ve dvojhmatech a dvojhlasého polyfonního vedení hlasů v diskantu nástroje
- zdokonaluje reprodukci přednesových skladeb (tempo, dynamika, agogika)
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb

7. ročník

Žák

- ovládá prstovou i měchovou techniku, nasazování a ukončování tónu, vedení frází
- se připravuje na absolventské vystoupení
- zvládá náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, stylové a technické
- je veden k samostatnosti, technické vyspělosti, zručnosti a pohotovosti
- dokáže kriticky zhodnotit vlastní výkon
- podle individuálních schopností hraje z paměti a zvládá hru z listu

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- se seznámí s nástrojem, uvědomí si správné sezení a držení nástroje, postavení rukou, vedení měchu
- pomocí prstových a měchových cvičení se naučí ovládat měch v souvislosti s vedením frází
- zahraje melodii pravou rukou a jednoduchý melodický i doprovodný bas a jednoduchou skladbu oběma rukama dohromady

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uvědoměle používá již získané dovednosti a neustále je prohlubuje
- vytváří kultivovaný tón, zvládá měchovou a artikulační techniku
- interpretuje náročnější skladby včetně polyfonních
- zvládá větší melodické skoky a plynulé rejstříkování v průběhu interpretace skladeb

II. ročník

Žák

- se spolupodílí na výběru skladeb a samostatně je vypracuje
- se orientuje v různých žánrech a stylech a dokáže je interpretovat
- ovládá práci s tónem a frázováním
- rozvíjí svou hudební paměť a představivost, hraje z listu

III. ročník

Žák

- uplatní svou interpretaci v technicky náročnějších skladbách typu musettů, polek, populárních skladeb virtuóznějšího charakteru
- využívá různých typů artikulace (legato, tenuto, staccato, leggiero)
- zvládá obtížnější polyfonní skladby včetně melodických ozdob a frázování

IV. ročník

Žák

- vnímá hudbu v širších historických a kulturních souvislostech
- využívá technické a výrazové možnosti nástroje
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- je připraven zapojit se do amatérského provozování hudby

5.2.24 Studijní zaměření - Hra na harfu

Harfa je strunný hudební nástroj, jedná se o jeden z nejstarších hudebních nástrojů vůbec. Na různé typy harf hráli Keltové, byl to oblíbený nástroj Skotských a Irských bardů. Ve 12. - 14. století byla oblíbeným nástrojem trubadúrů a minnesangrů a hra na ni byla jedním z požadavků dvorského vzdělání.

Moderní harfa je přibližně trojúhelníkového tvaru, skládá se z opěrného sloupu zakončeného ozdobnou hlavicí, krku v podobě ležatého S a rezonanční skříně (z javorového dřeva), která se shora rozšiřuje.

Dnes je možné setkat se s mnoha druhy nástrojů, od malé folkové harfy bez háčků (většinou laděné v C dur), přes háčkovou harfu, kde je možné přeladit každou strunu o půl tón výš, až po velkou koncertní harfu pedálovou.

Nejen pro začínající harfisty je velmi vhodná a oblíbená folková harfa s háčky. Její výrobě se věnují tradiční výrobci koncertních harf (Camac, Salvi...), ale i několik českých nástrojařů, takže jsou tyto nástroje finančně dobře dostupné.

Studijní zaměření Hra na harfu je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na harfu, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na harfu	-	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	-	1	1	1	1	1	-	-
-	Komorní hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Souborová hra	-	-	-	-	-	2	2
-	Sborový zpěv	-	-	-	-	-	2	2

Základní studium II. stupně

Povinný předmět	Volitelný předmět	I.	II.	III.	IV.
Hra na harfu	-	1	1	1	1
-	Komorní hra	1	1	1	1
-	Souborová hra	1	1	1	1
-	Sborový zpěv	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.2.4.
- Žák si volí podle individuálního zájmu a na základě doporučení učitele nejméně jeden z volitelných předmětů v daném ročníku. Tento předmět se potom stává pro žáka po další studium povinným. Minimální rozsah volitelných předmětů je 2 vyučovací hodiny týdně pro žáky I. stupně a 1 vyučovací hodina týdně pro žáky II. stupně.
- Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Komorní hra, Souborová hra a Sborový zpěv je uveden v kapitolách 5.2.25, 5.2.26, 5.2.28.
- Do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel daného předmětu.
- Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Hra na nástroj, Hra na nástroj II je uvedena v učebních plánech studijního zaměření Přípravného studia (kapitoly 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Přípravný ročník

Žák

- správně drží tělo a nástroj
- zvládá správné postavení rukou
- se orientuje na strunách dle barev a ví, kde jsou vyšší a nižší tóny
- používá tři prsty obou rukou (zvláště) - palec, ukazovák, prostředník
- zahraje z not i z paměti jednoduché skladbičky či lidové písně

Vyučovací předmět: Hra na harfu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sedí tak, aby měl hlavu u spojnice krku a ozvučné desky nástroje (v případě, že nedosáhne nohama na zem, používá podstavec na nohy)
- se orientuje se na strunách dle barev a výšky tónu
- používá všechny čtyři prsty na obou rukou
- hraje dvojhmaty

2. ročník

Žák

- se orientuje v notovém zápise, pozná c1 a odvodí si ostatní tóny
- respektuje dynamiku forte, piano
- zvládá podkládání ve stupnici C dur
- hraje trojzvuk non arpeggio (stroze)
- ovládá souhru pravé a levé ruky v jednoduchých skladbách
- hraje v unisonu s učitelem

3. ročník

Žák

- využívá základní technické dovednosti (hra čtyřmi prsty v obou rukách, podkládání)
- používá techniku dušení strun
- hraje stupnice přes dvě oktávy, trojzvuk stroze i rozloženě, obraty kvintakordu C dur
- používá háčky v tóninách do dvou křížků, do dvou béček (nastaví si je před začátkem hraní)
- zahraje středně obtížná prstová cvičení
- vyjádří náladu skladby dynamikou dle vlastního cítění

4. ročník

Žák

- předvede několik způsobů hry stupnic (rovný pohyb, protipohyb)
- zahraje souzvuk non arp., rozloženě, arpeggio
- používá techniku klouzání palce
- používá přeladovací háčky v průběhu hry, u skladeb s posuvkami
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu - dle individuálních schopností
- hraje z paměti skladbu v rozsahu jedné strany
- naladí nástroj podle ladičky

5. ročník

Žák

- zahraje technická cvičení v rychlém tempu
- hraje plynule v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby s více posuvkami v průběhu hry (použití přeladovacích háčků)
- zvládá doprovod podle jednoduchých akordických značek
- hraje stupnice v sextách
- zahraje trioly a tečkovaný rytmus
- tvoří samostatně jednoduché prstoklady
- dle svých schopností doprovází jiné nástroje či zpěv

6. ročník

Žák

- hraje stupnice v terciích a trojzvuky všemi styly
- zvládá rozložený akord s podkládáním
- využívá všech tónin s ladícími háčky

7. ročník

Žák

- hraje všemi osmi prsty na obou rukou (bez malíčků)
- zahraje plynule ve všech polohách nástroje
- se orientuje v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- doprovází podle not i akordických značek
- vytváří vlastní doprovod k písním

Vyučovací předmět: Hra na nástroj II

Přípravný ročník

Žák

- správně drží nástroje a zvládá správné postavení rukou
- se orientuje na strunách
- používá zvláště tři prsty obou rukou - palec, ukazovák, prostředník
- dle individuálních schopností používá i čtvrtý prst (prsteník)
- se orientuje v notovém zápisu
- zahraje jednoduchou skladbičku či lidovou píseň

Vyučovací předmět: Hra na harfu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- hraje skladby s obtížným rytmem
- zahraje z paměti skladbu v rozsahu dvou stran
- dle svých schopností si přiladí nástroj podle sluchu
- interpretuje skladbu dle stylů a různých období
- samostatně vytváří dynamiku a agogiku ve skladbě dle svého cítění

II. ročník

Žák

- propracovává detailně skladby s využitím různých technik úhozu
- vybere skladbu dle svého zájmu a sám ji nastuduje
- zahraje jiný rytmus v každé ruce (duoly x trioly)

III. ročník

Žák

- určí charakter a styl skladby a samostatně zvolí způsob provedení technických prvků a prstoklady
- ovládá staccato a étouffé v levé ruce
- vytvoří si názor na nahrávky jiných interpretů

IV. ročník

Žák

- samostatně vyhledá skladby dle svého zájmu na internetu či v knihovnách
- zahraje z paměti delší skladbu
- chápe možnosti použití enharmonické záměny
- ovládá techniku flažoletů
- samostatně vytvoří doprovod k písni

5.2.25 Vyučovací předmět - Komorní hra

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Komorní hra

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žák

- respektuje základní pravidla pro společnou práci ve smyslu osobní kázně
- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- je schopen rychle reagovat na změny
- využívá rytmické cítění
- využívá svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiladování k druhému nástroji

7. ročník

Žák

- je připraven konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných
- si uvědomuje odpovědnost při studiu díla
- odpovědně přistupuje k práci se základními hudebními prvky komorní hry (společný rytmus, tempo, vnímání celkového zvuku a vlastní úlohy i úloh spoluhráčů)
- využívá svou hudební představivost v drobných skladbách

Vyučovací předmět: Komorní hra

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá získaných technických i výrazových dovedností získaných v oblasti individuální interpretace a kultivovaně s nimi pracuje
- aplikuje vědomosti získané z vysvětlení vyučujícího v rámci svých partů
- formou diskuse společně s učitelem probírá a řeší detaily hrané skladby

II. ročník

Žák

- dokáže objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit spoluúčinkujících hudebníků
- dle svých možností se zapojuje do veřejného vystupování a reprezentace školy
- zodpovědně přistupuje k přípravě svého partu

III. ročník

Žák

- umí přednést komorní skladby vícevětého typu
- využívá hlubších vědomostí a dovedností ze studia individuální interpretace i předchozích zkušeností z oblasti komorní hry
- při studiu a interpretaci vychází z poznatků o členění skladby

IV. ročník

Žák

- na základě teoretických znalostí se samostatně snaží vystihnout styl, náladu a charakter skladby
- interpretuje delší a náročnější skladby nejrůznějších stylů a žánrů
- hovoří se spoluhráči o možnostech interpretace a volí společnou variantu přístupu
- dokáže objektivně posoudit úroveň, provedení a stylovost hraného díla

5.2.26 Vyučovací předmět - Souborová hra

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Souborová hra

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žák

- se seznamuje se základními gesty dirigenta
- respektuje základní pravidla pro společnou práci ve smyslu osobní kázně
- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- je schopen rychle reagovat na změny
- využívá rytmické cítění
- využívá svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiřadování k druhému nástroji

7. ročník

Žák

- je připraven konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných
- interpretuje skladby nejrůznějších stylů a žánrů dle volby dirigenta
- si uvědomuje odpovědnost při studiu díla
- odpovědně přistupuje k práci se základními hudebními prvky souborové hry (společný rytmus, tempo, vnímání celkového zvuku a vlastní úlohy i úloh spoluhráčů)
- využívá svou hudební představivost v drobných skladbách

Vyučovací předmět: Souborová hra

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá získaných technických i výrazových dovedností získaných v oblasti individuální interpretace a kultivovaně s nimi pracuje
- aplikuje vědomosti získané z vysvětlení vyučujícího v rámci svých partů
- formou diskuse společně s dirigentem probírá a řeší detaily hrané skladby

II. ročník

Žák

- dokáže objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit spoluúčinkujících hudebníků
- pozorně vnímá pokyny a gesta dirigenta při studiu nové skladby
- dle svých možností se zapojuje do veřejného vystupování a reprezentace školy
- zodpovědně přistupuje k přípravě svého partu

III. ročník

Žák

- využívá hlubších vědomostí a dovedností ze studia individuální interpretace i předchozích zkušeností z oblasti souborové hry
- se učí reagovat na detailnější agogické změny v gestech dirigenta
- při studiu a interpretaci vychází z poznatků o členění skladby

IV. ročník

Žák

- na základě teoretických znalostí se samostatně snaží vystihnout styl, náladu a charakter skladby
- respektuje veškeré výrazové prostředky gest dirigenta
- interpretuje delší a náročnější skladby nejrůznějších stylů a žánrů
- hovoří se spoluhráči o možnostech interpretace a volí společnou variantu přístupu
- dokáže objektivně posoudit úroveň, provedení a stylovost hraného díla

5.2.27 Vyučovací předmět - Komorní zpěv

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žák

- respektuje základní pravidla pro společnou práci ve smyslu osobní kázně
- zvládá dle svých možností základní principy souznění s dalším hlasem
- je schopen rychle reagovat na změny
- využívá rytmické citění
- využívá svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiřadování k druhému hlasu

7. ročník

Žák

- je připraven konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných
- odpovědně přistupuje k práci se základními hudebními prvky komorního zpěvu (společný rytmus, tempo, vnímání celkového zvuku a vlastní úlohy i úloh ostatních zpěváků)
- využívá svou hudební představivost v písních

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá technických i výrazových dovedností získaných v oblasti individuální interpretace a kultivovaně s nimi pracuje
- aplikuje vědomosti získané z vysvětlení vyučujícího v rámci svých partů

- formou diskuse společně s učitelem probírá a řeší detaily zpívaného repertoáru

II. ročník

Žák

- dokáže objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit spoluúčinkujících zpěváků
- dle svých možností se zapojuje do veřejného vystupování a reprezentace školy
- zodpovědně přistupuje k přípravě svého partu

III. ročník

Žák

- umí přednést komorní písně rozsáhlejšího charakteru
- využívá hlubších vědomostí a dovedností ze studia individuální interpretace i předchozích zkušeností z oblasti komorního zpěvu
- při studiu a interpretaci vychází z poznatků o členění skladby

IV. ročník

Žák

- na základě teoretických znalostí se samostatně snaží vystihnout styl, náladu a charakter skladby
- interpretuje delší a náročnější písně nejrůznějších stylů a žánrů
- hovoří se spoluhráči o možnostech interpretace a volí společnou variantu přístupu
- dokáže objektivně posoudit úroveň, provedení a stylovost zpívaného díla

5.2.28 Vyučovací předmět - Sborový zpěv

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žák

- se seznamuje se základními gesty dirigenta
- respektuje základní pravidla pro společnou práci ve smyslu osobní kázně
- zvládá dle svých možností základní principy zpěvu s dalším hlasem
- je schopen rychle reagovat na změny
- využívá rytmické citění
- využívá svých dovedností získaných v individuální výuce
- dbá na intonaci a zásady přiřadování k druhému hlasu

7. ročník

Žák

- je připraven konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných
- interpretují skladby nejrůznějších stylů a žánrů dle volby dirigenta
- si uvědomuje odpovědnost při studiu díla
- odpovědně přistupuje k práci se základními hudebními prvky sborového zpěvu (společný rytmus, tempo, vnímání celkového zvuku a vlastní úlohy i úloh ostatních zpěváků)
- využívá svou hudební představivost v drobných skladbách

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá získaných technických i výrazových dovedností získaných v oblasti individuální interpretace a kultivovaně s nimi pracuje
- aplikuje vědomosti získané z vysvětlení vyučujícího v rámci svých partů
- formou diskuse společně s dirigentem probírá a řeší detaily interpretované skladby

II. ročník

Žák

- dokáže objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit spoluúčinkujících zpěváků
- pozorně vnímá pokyny a gesta dirigenta při studiu nové skladby
- dle svých možností se zapojuje do veřejného vystupování a reprezentace školy
- zodpovědně přistupuje k přípravě svého partu

III. ročník

Žák

- využívá hlubších vědomostí a dovedností ze studia individuální interpretace i předchozích zkušeností z oblasti komorního zpěvu
- se učí reagovat na detailnější agogické změny v gestech dirigenta
- při studiu a interpretaci vychází z poznatků o členění skladby

IV. ročník

Žák

- na základě teoretických znalostí se samostatně snaží vystihnout styl, náladu a charakter skladby
- respektuje veškeré výrazové prostředky gest dirigenta
- interpretuje delší a náročnější písně nejrůznějších stylů a žánrů
- hovoří se spoluhráči o možnostech interpretace a volí společnou variantu přístupu
- dokáže objektivně posoudit úroveň, provedení a stylovost interpretovaného díla

5.2.29 Vyučovací předmět - Hudební seminář

Prioritou Hudebního semináře není učit žáka přesná historická data, ale utvářet v něm chuť a schopnost slyšet a vidět rozdíly. Cílem je získávání samostatného názoru žáků s aktivním využitím jejich vlastních uměleckých zkušeností.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební seminář

Základní studium I. stupně

6. ročník

Žák

- se seznamuje s mechanikou a se zvukovými možnostmi jednotlivých klávesových nástrojů
- se seznamuje s možnostmi obsazení klavíru jako nástroje sólového, komorního, orchestrálního
- poznává jednotlivé hudební formy objevující se nejčastěji v klavírní literatuře

7. ročník

Žák

- se seznamuje s orchestrací klavírního díla a porovnává jednotlivá provedení
- se seznamuje s různorodostí interpretace jedné skladby
- navštíví klavírní recitál, klavírní koncert s orchestrem a klavírní seminář na Konzervatoři spojený s její prohlídkou

Vyučovací předmět: Hudební seminář

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- se seznamuje s rozdílností hudebního doprovodu z akordických značek při hře na keyboard a na klavír
- se seznamuje s hudebními styly od baroka po 20. století ve společenském a technickém kontextu

II. ročník

Žák

- se seznamuje s nejvýznamnějšími světovými a českými skladateli a jejich klavírní tvorbou
- se seznamuje také s ostatní tvorbou významných skladatelů a podílí se na určení skladatelova typického rukopisu nejen v klavírní literatuře, ale i mimo ni

III. ročník

Žák

- se dle svých možností a dle svého aktuálního repertoáru aktivně podílí na hudebních ukázkách
- se s pomocí video nahrávek seznamuje s nejvýznamnějšími klavírními interprety a uznávanými tělesy

IV. ročník

Žák

- je schopen použít znalosti v oblasti hudebních dějin a celkového hudebního přehledu k rámcové interpretační orientaci v jednotlivých stylových obdobích

Studium pro dospělé (SPD) v HO

- výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 hodiny týdně
- vzdělávací obsah určuje učitel podle individuálních potřeb a dispozic žáka
- délka studia je 4 roky

5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Vzdělávací obsah oboru je členěn do oblastí **výtvarná tvorba** a **receptce a reflexe** výtvarného umění. Tyto dvě složky se neustále doplňují, vzájemně podmiňují a prolínají. V rámci našeho VO je chápeme jako dvě základní součásti, kdy **výtvarná tvorba** zahrnuje veškeré praktické výtvarné tvůrčí aktivity: kresba, malba, grafická tvorba, modelování a tvarování z různých materiálů (prostorová tvorba), akční a objektová tvorba, multimediální tvorba a další. **Receptce a reflexe** je chápána jako **výtvarná kultura**, která dodává praktickým činnostem teoretický základ, pomáhá pochopit souvislosti a zákonitosti výtvarného myšlení, představuje šíři a možnosti výtvarných vyjadřovacích prostředků, zároveň seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění a uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách vývoje a s vlivem výtvarné kultury v uměleckých i mimouměleckých oblastech života. Výtvarná kultura je zprostředkovávána s důrazem na praktické využití.

5.3.1 Studijní zaměření - Přípravné studium

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba

Studijní zaměření Přípravné studium se uskutečňuje před I. stupněm základního studia ve vyučovacím předmětu Výtvarná tvorba a je určeno žákům od pěti let v trvání jednoho nebo dvou let. V rámci předmětu se žáci hravou formou seznamují s výtvarným oborem, rozvíjí své výtvarné a estetické citění. Prostřednictvím výtvarných, dramatických a dalších her a experimentů rozvíjí své smyslové vnímání, grafomotorické dovednosti, haptické vnímání, získávají odvahu tvořit, učí se respektovat své spolužáky a zároveň s nimi spolupracovat. Zároveň se učí chápat a respektovat strukturu vyučování (úvod, motivace, pracovní část, na závěr hodnocení a úklid), učí se samostatnosti v samoobslužnosti při přípravě pracoviště a pomůcek.

Učební plán:

Vyučovací předmět	1. rok	2. rok
Výtvarná tvorba	2	3

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba

Žák

- zvládá správné držení základních výtvarných nástrojů (tužka, uhel, rudka - kresba; štětec, paleta, hadřík - malba; nožik, hladítko, váleček - keramika; nůžky, lepidla a další)
- využívá celou plochu papíru, tvoří kompozici pomocí dělení do ploch
- zná základní barvy a umí namíchat komplementární barvy včetně hnědé, namíchá jednoduché základní odstíny, rozezná teplé a studené barvy
- vnímá rozdíl mezi plošným a prostorovým vyjádřením
- zná základní pojmy vztahující se k oboru (kresba, malba, grafika, plošný a prostorový apod.)
- respektuje strukturu vyučování (úvod, motivaci, pracovní část, závěr, hodnocení a úklid)

5.3.2 Studijní zaměření - Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba a kultura

Přípravné studium II se uskutečňuje ve vyučovacím předmětu Výtvarná tvorba a kultura a je určeno nově nastupujícím žákům starším 14 let a je organizováno jako jednoleté v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.

V rámci této přípravy se student seznamuje se základy výtvarných technik, se základní typologií barev, barevných kombinací, s různými druhy výtvarných materiálů, se základy perspektivy kresbou i malbou, osvojuje si zobrazení lidské postavy v pohybu a ve správných proporcích, seznamuje se se základními pravidly kompozice, setkává se s možnostmi a technickými základy plastické tvorby z tradičních i moderních materiálů

Učební plán:

Vyučovací předmět	1. rok
Výtvarná tvorba a kultura	3

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba a kultura

Žák

- je obeznámen se základy výtvarných technik - kresba, malba, grafika, prostorová tvorba
- zná základní typologii barev, míchání barev
- využívá základní prvky výtvarných vyjadřovacích prostředků dle svých schopností
- zobrazuje realitu, používá perspektivu a proporce způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem

5.3.3 Studijní zaměření - Výtvarná tvorba a kultura

Cílem předmětu je seznámení žáků s celou škálou výtvarných technik, pojetí, směrů a možností výtvarné komunikace klasické i moderní výtvarné tvorby a kultury. Praktickými činnostmi, aktivní tvorbou, rozbořením uměleckého díla ať už vlastního, či z dějin výtvarné kultury, se žáci seznamují s výtvarnými pojmy důležitými pro komunikaci s učitelem, se svými spolužáky a zároveň přispívajícími k lepšímu porozumění současného světa kolem nás a k lepšímu, vnímavému porozumění oblasti výtvarné kultury a umění vůbec.

Vyučovací předmět směřuje žáky k tvořivému a samostatnému myšlení nejen při práci na výtvarném problému, ale také k tvořivému přístupu v řešení běžných životních situací. Rozvíjí žákovu schopnost imaginace, ale také schopnost pozorovat a zaznamenat skutečnost.

Učí žáky naplňovat svou tvorbu obsahem. Zahrnuje tvorbu plošnou - kresbu, malbu, grafiku v celé škále technologických variant a možností. Další součástí je tvorba prostorová, akční a objektová, kdy žák získává cit pro povrchy a jejich kvality, cit pro prostorové vnímání a vnímání prostoru (např. také prostředí, ve kterém žijeme, prostoru, který je nám vymezen a který si sami vymezujeme) a zároveň schopnost

tvarovat, modelovat různé materiály (např. papír a papírové hmoty, keramickou hlínu, kov, textilní materiály, dřevo, porobeton apod.).

Multimediální tvorba zahrnuje základy práce s digitální technikou (digitální fotoaparát, nahrávací zařízení, pc a software umožňující postprodukcí obrazového materiálu - fotografie či filmu). Seznamuje žáky se základy animace, především klasických technologií- animace plošná (kreslená, plošková, reliéfní, malba na sklo), animace předmětů a materiálů, animace loutek a plastelíny, pixilace, experimentální techniky apod. Rozvíjí schopnost žáka vnímat a používat vyjadřovací prostředky filmu, především ty, které jsou společné pro výtvarné vyjadřování.

V rámci praktického řešení výtvarných problémů je zahrnuta recepce a reflexe výtvarné kultury, objevování souvislostí mezi sebou, okolním světem a světem umění. Seznamováním s výtvarným uměním minulosti a současnosti získává žák povědomí a znalosti o uměleckých dílech všeho druhu, a tudíž i inspiraci.

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Výtvarná tvorba a kultura	3	3	3	3	3	3	3

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět	I.	II.	III.	IV.
Výtvarná tvorba a kultura	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba a kultura

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pracuje s měkkými nástroji vhodnými pro kresbu, hledá výrazové možnosti různých materiálů, získává odvahu hrát si s linií, šrafováním
- se projevuje převážně formou tematické kresby a malby
- využívá své imaginace, k jejímu záznamu používá základní výtvarné nástroje a materiály
- vnímá jednotlivosti z okolí a dokáže je výtvarně přepisovat
- mícháním barev vytváří různé odstíny, učí se pokládat barvy dotekem štětce, zná vrstvenou malbu
- rozezná světlé a tmavé, studené a teplé kontrastní barvy
- dokáže v rámci svých možností reflektovat svou tvorbu individuálně i společnou diskusí
- tiskne jednoduchý monotyp (např. z koláže, vymýváním klovatinové kresby ve vrstvách apod.), zná rozdíl mezi kresbou, malbou a grafikou
- staví a modeluje jednoduché větší tvary z válců a jednoduše upravuje jejich povrch, poznává různé struktury povrchu a způsoby, jak je získat
- používá papír pro prostorové hry - muchlání, lepení, prostřihy apod.
- jednoduše tvaruje jiné ohebné materiály - dráty, textil apod.

2. ročník

Žák

- vnímá základní psychologické působení barev (smutné, veselé, dobré, zlé), zná rozdílnosti materiálních vlastností barvy - lazurní, pastózní, suché, mastné
- využívá základní výtvarné tvarosloví (linie a tvary) pro vyjádření pohybu, klidu, tíhy, střetu, lehkosti apod.
- vnímá a pozoruje reálné tvary vnějšího světa a dokáže je přesněji přepisovat v kresbě i malbě, využívá výřez reality, kombinuje ve své tvorbě fantazijní prvky s reálnými
- zná základní kompoziční zákonitosti (nahore, dole, vpředu velké, vzadu malé, členění formátu pomocí volných a prokreslených ploch)
- dokáže prostorově tvarovat pomocí plátů a válečků, používá k plastické tvorbě více materiálů, zná způsob povrchové úpravy glazováním, případně využitím barvítek, oxidu a burelu

- zná základy techniky linorytu, používá škálu stop rydla v linoleu, tvoří struktury, experimentuje s barvou při tisku
- rozšiřuje schopnost reflexe vlastní i cizí tvorby individuálně i ve skupině

3. ročník

Žák

- rozvíjí uvědomělé využívání vlastností barev k budování výrazu, nálady, působení díla
- hledá vlastní námět a obsah díla se silným citovým zaujetím, jako motivační pramen je schopen použít i vlastní nebo společnou literární tvorbu
- se seznamuje s některými údobími dějin umění, inspiraci využívá k vlastní tvorbě
- využívá psychologického účinku barev v malbě prostoru (např. barvy míchané se žlutou v popředí, modrá ustupující do pozadí), používá techniku vrstvení malby
- rozvíjí využívání malířského nebo sochařského rukopisu k budování výrazu, nálady, působení díla
- vybere v rámci jedné techniky materiál ke zdůraznění účinku díla
- ovládá nástroje na linoryt a materiály k tisku, zná postup práce na tříbarevném linorytu, experimentuje s barevností, podkladem, pracuje se souborem dalších barev
- modeluje složitější tvary z keramické hlíny pomocí válečků a kombinací různých technik
- vytváří reliéf vrstvením jednotlivých částí z plátů i nanášením a vybíráním hlíny
- kombinuje glazury a další prostředky zdobení keramické hlíny

4. ročník

Žák

- dokáže přesněji a uvědoměleji pozorovat skutečnost a přepisovat ji různými technikami a způsoby
- se seznamuje se základy stínování, modelace světlem a stínem v kresbě
- se seznamuje s uměleckými díly minulých i současných období, porovnává techniku a působení uměleckých děl minulosti i současných generací a inspiruje se jimi
- se seznamuje se základy zákonitostí perspektivního zobrazení, pozoruje možnosti zachycení perspektivy pomocí linií, tvarů, proporcí a pomocí odstínů barev
- využívá všech materiálů - tradičních i netradičních k tomu, aby podpořil výraz a určení využití díla
- učí se stavět komplikovanější keramickou plastiku a pomocí povrchové úpravy ji členit a rytmizovat
- využívá v grafice vlastní rukopis rytí, hledá technické možnosti linorytu a experimentuje s nimi
- se seznamuje se sochařským způsobem modelace keramické hlíny, nanášením a vybíráním hmoty modeluje přesnější tvar
- poznává základy obsluhy digitálního fotoaparátu, základní princip animace, snímání stop motion (snímek po snímku), vytváří jednoduché animační etudy na téma

5. ročník

Žák

- pozoruje reálnou skutečnost, dokonaleji zaznamenává její přepis kresbou i malbou s využitím různých technik a způsobů
- si uvědomuje úlohu světla na kompozičním vyznění obrazu, vliv světla a barvy na modelaci tvarů a prostoru
- se snaží zachytit modelaci předmětů pomocí barev a rukopisu kresby a malby
- zdokonaluje techniku modelace keramické hlíny, učí se přepisovat konkrétní tvar do keramické hlíny, pracuje s proporcemi, začíná pracovat s objektem v prostoru
- se učí instalaci svých prostorových vyjádření nebo vytváření prostorových objektů jako prostorových instalací
- využívá dosavadních zkušeností z vlastní výtvarné tvorby a děl výtvarné kultury minulosti i současnosti k vědomé volbě výtvarných prostředků vhodných pro vyjádření svého obsahu
- hledá souvislosti mezi obsahem a formou v rámci dějin výtvarné kultury
- používá alespoň jednu z grafických technik tisku z hloubky (např. suché jehly) ve vlastní tvorbě a samostatně realizuje tisk
- poznává více druhů animačních technik (ploškovou, reliéfní případně loutkovou-animaci předmětů) využívá a kombinuje různé materiály

- pracuje s kompozicí obrazu při fotografování, vnímá základní úlohu světla ve filmu, uloží digitální data do PC
- vytvoří krátký storyboard, přemýšlí nad souvislostmi námětu a scénáře se storyboardem a způsoby obrazového vyjádření myšlenky

6. ročník

Žák

- objevuje svůj výtvarný styl a rozvíjí jej podle individuálních možností, pozoruje a třídí svůj individuální rukopis
- hledá možnosti vyjádření pocitů a prožitků i abstraktní metodou
- se seznamuje s existencí architektonických slohů
- využívá možnosti realistického zobrazení skutečnosti v ilustrační a návrhové kresbě, využívá celý formát výkresu, kultivovaně ho kompozičně člení
- se učí využívat teorie perspektivy v praxi, uplatňuje je ve studijní kresbě a malbě
- se seznamuje s krajinomalbou - tvarosloví krajiny, barvy v krajině, celek, polocalek, detail
- se seznamuje se základy techniky akvarelu a pastelu
- rozvíjí možnosti tisku z výšky i hloubky, učí se zobrazit reálné předměty stínováním, přizpůsobuje směr vrypů plastice tvarů
- vytváří objekt z keramické hlíny dle svých představ a výtvarných návrhů, učí se výtvarné zkratce, symbolice a zjednodušení objektového vyjádření
- je schopen reflektovat objekty a prostorovou tvorbu v dějinách umění a nechat se inspirovat jednotlivými vlivy
- tvoří krátký animovaný film včetně přípravy scénáře, storyboardu, hudební stránky filmu, obohacuje rejstřík možností animace plošek a sypaných materiálů
- se seznamuje s technikou animace olejomalby na skle, případně se základy techniky kreslené animace
- se seznamuje s možnostmi stříhu ve stříhacích programech a úpravou fotografií v příslušných programech podle potřeby

7. ročník

Žák

- si samostatně volí téma a techniku své absolventské práce
- si vybírá a využívá prvky výtvarného jazyka (bod, linie, tvar, objem, rytmus, struktura apod.) k budování výrazu svého díla - používá různé výrazové prostředky kresby, malby, grafiky i prostorové tvorby k ilustrativní, návrhové, studijní i abstraktní tvorbě dle svých individuálních schopností
- je schopen ve studijní kresbě zobrazit perspektivu, lidskou a zvířecí figuru i zátiší
- se seznamuje se základy techniky olejomalby
- se seznamuje se zákonitostmi propagační tvorby, písmem, plakátem, znakem (plakát, obal, logo)
- v prostorové a akční tvorbě využívá klasické i moderní technologie, netradiční materiály a jejich kombinaci s klasickými
- se seznamuje s možnostmi loutkového filmu, tvoří a animuje jednoduché loutky s drátěnou konstrukcí, učí se pracovat se světlem v trojrozměrné scéně
- dle svých schopností samostatně připraví pracoviště a snímací techniku, po ukončení práce zpracuje nafocený materiál ve stříhacím programu a závěrečnou postprodukcí

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba a kultura

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zdokonaluje základní výtvarné techniky a využívá je ve své tvorbě
- vědomě pracuje s funkcí barev a kompozice, začíná tvořit abstraktní témata
- se zdokonaluje v modelaci světlem a stínem

- se učí diskutovat a argumentovat na obhajobu pojetí svého samostatného díla, dokáže převyprávět svým jazykem zobrazované dílo adekvátně svému věku a schopnostem
- se učí hledat antologie ve výtvarném umění, prohlubuje své poznatky o stylech a obdobích výtvarného umění

II. ročník

Žák

- si uvědomuje svůj individuální rukopis tvorby a uplatňuje jej podle toho, jak má dílo působit
- se dovede využít a pojmenovat výtvarné výrazové prostředky k vyjádření obsahu díla, používá vizuální znaky a symboly
- rozlišuje studijní, ilustrační, návrhovou a volnou kresbu, malbu, případně prostorovou tvorbu
- samostatně vyhledává náměty a inspiraci v různých oblastech světové kultury
- dovede formulovat své názory, pojetí, umí používat základní výtvarné pojmy

III. ročník

Žák

- vědomě komponuje formální stránku svého díla v závislosti na obsahu, přičemž obsah je prvotní
- zaměřuje se na studium lidské postavy
- se samostatně seznamuje s konceptuálním myšlením z hlediska času, místa, kultury apod.
- originálně řeší výtvarné problémy a experimentuje
- vědomě využívá výrazové a kompoziční vztahy
- na základě svých výtvarných zkušeností a inspirace uměleckými díly výtvarné kultury používá různé způsoby zobrazení - figurace, abstrakce, deformace, stylizace
- zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, dokáže je interpretovat z různých hledisek
- dovede rozeznávat rozdíl mezi evropskou a mimoevropskou kulturou
- je schopen tvořit jednoduché scénické prvky, které využívá k instalacím, scénografiím, akcím či happeningům

IV. ročník

Žák

- samostatně tvoří, vyhledává námět a obsah díla podle vlastního záměru něco sdělit
- volí si námět a obsah absolventské práce a adekvátní výtvarné prostředky k jeho realizaci
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu
- respektuje pravidla diskuse, dovede argumentovat, respektovat různá hlediska, dokáže obhájit formální i obsahovou stránku svého díla
- zaměřuje se na studium architektury, perspektivy, případně ve vztahu k člověku
- prezentuje svou práci na veřejnosti v rámci školy i samostatně
- se ve své tvorbě zamýšlí nad různými aspekty existence a světa
- ovládá odbornou terminologii vztahující se k výtvarnému umění
- si samostatně volí ke studiu a inspiraci kteroukoliv dějinnou fázi vývoje umění, inspiruje se jí v tvorbě závěrečné práce
- prokazuje své znalosti v obhajobě závěrečné práce

Studium pro dospělé (SPD) ve VO

- výuka se uskutečňuje v rozsahu 2 hodin týdně
- vzdělávací obsah určuje učitel podle individuálních potřeb a dispozic žáka
- délka studia je 4 roky

5.4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází ze dvou vzdělávacích oblastí **Taneční tvorba a interpretace** a **Recepce a reflexe tanečního umění**.

Taneční obor se na naší škole vyučuje od přípravného ročníku, kde děti ve věku 5 - 7 let získávají první zkušenosti s tancem nenásilnou, hravou formou za pomoci dětských písniček a tanečků.

V dalších ročnících navazuje výuka v předmětech taneční průprava, základy lidového, klasického a současného tance. Žáci se v rámci výuky seznamují se stavbou těla a zákonitostmi jeho pohybu, získávají návyk správného držení těla, rozvíjí svůj pohybový rejstřík a zdokonalují si svou koordinaci, sílu a vytrvalost.

Jsou vedeni k porozumění obsahu daného tance, jeho vnímání a hodnocení. Žáci od 3. ročníku mají možnost vlastní realizace a tvůrčí uplatnění v hodinách taneční skupiny.

5.4.1 Studijní zaměření - Přípravné studium

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Vyučovací předmět Přípravná taneční výchova se uskutečňuje před I. stupněm základního studia a je určeno žákům od 5 - ti let v trvání jednoho nebo dvou let.

Učební plán:

Vyučovací předmět	1. rok	2. rok
Přípravná taneční výchova	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Přípravný ročník

Žák

- rozliší levou a pravou stranu, horní a dolní končetinu
- opakuje po učiteli protahovací a průpravně posilovací cviky
- se orientuje v prostoru, akceptuje spolužáka, vnímá všemi smysly
- reaguje pohybově na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- rozezná dětské a lidové písně
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

5.4.2 Studijní zaměření - Tanec

Učební plán:

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Taneční průprava	1	1	-	-	-	-	-
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Lidový tanec	-	-	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Současný tanec	-	-	1	1	1	1	1
Základy klasického tance	-	-	0,5	0,5	1	1	1

Učební plán:

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět	I.	II.	III.	IV.
Taneční praxe	1	1	1	1
Současný tanec	1,5	2	2	2
Dějiny tance	-	0,5	0,5	0,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- upevňuje návyky správného držení těla v základních polohách na místě i v základních prvcích pohybu z místa
- rozvíjí pohyb z místa na místo
- zvyšuje svoji pohyblivost a pružnost
- vytleská dvou, tří a čtyřslabičná slova, říkadla, jména apod.

2. ročník

Žák

- ovládá posilování a zcitlivování svalové oblasti a úměrně anatomickým možnostem svého těla zvyšuje pohyblivost v kloubech
- zvládá kultivovaný pohyb z místa (taneční chůze, přísunný krok, pochod, běh, cval, přeměnný krok a kombinace těchto kroků)
- rozliší tempo, rytmus a náladu skladby
- rozliší dvoučtvrtový, tříčtvrtový a čtyřčtvrtový takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládá dětské taneční hry
- ohodnotí spolužáka při zadaných drobných úkolech
- se účastní veřejných vystoupení

2. ročník

Žák

- využije osvojené taneční kroky v taneční praxi
- ztvárňuje pohybem drobné skladby s určitým mimohudebním obsahem
- se zúčastňuje veřejných vystoupení

3. ročník

Žák

- uplatní získané dovednosti k interpretaci vybraných lidových tanců
- využívá rozličné hudební předlohy k vlastnímu vyjádření nálady či vlastního námětu, improvizuje
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

4. ročník

Žák

- vytvoří samostatně krátkou taneční kombinaci s využitím osvojených kroků lidového tance
- se podílí aktivně na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení (správné držení těla, pohybová fantazie a výrazová opravdovost)
- se zúčastňuje veřejných vystoupení

5. ročník

Žák

- vyjádří při improvizaci náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů, vlastním pravdivým a spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomosti nabyté při průpravných cvičeních
- zhodnotí zhlédnuté dílo (sdělnost, zda pochopil o čem bylo, které pohybové prvky se mu líbily, zda byly účelně zvoleny) a diskutuje o něm
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí (zejména z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu)
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

6. ročník

Žák

- využívá vztahy mezi myšlenkou, emocí a pohybem jako neoddělitelnou součást sebevyjádření a seberealizace
- vytváří vlastní etudy se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- improvizuje na různé druhy hudebních skladeb
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník

Žák

- používá tanec jako svůj specifický výrazový prostředek
- předvede výstup na dané téma a využívá získaných dovedností
- se účastní veřejných tanečních vystoupení

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- používá základní kroky českých lidových tanců
- se seznamuje se všemi druhy pérování
- pracuje ve stoje u tyče s vahou těla
- se seznamuje s různými typy chůze

4. ročník

Žák

- používá základní taneční kroky (polkový hladký a točený krok, dvojpolkový krok, mazurkový krok, valčíkový krok, krok hladké sousedské)
- uplatní získané dovednosti k interpretaci vybraných lidových tanců
- zvládá základní prvky lidových tanců (např. Trnka, Pilka, Mazur, Čeladenský)
- dle svých schopností ovládá otáčky o 180° a 360° v rychlém tempu v obou směrech

5. ročník

Žák

- používá kroky řezankové a dvojřezankové, rejdivané, polonézové, patošpičkové a dříve osvojené
- tančí lidové taneční hry a tance (např. Na kačera, Bažant, Na husičky, Kovářská)
- uplatní dle individuálních možností své hudební a prostorové citění

6. ročník

Žák

- se seznamuje se základními kroky slovenských tanců (např. jednokročka, dvojkročka)
- se učí základy valašských kroků
- se seznamuje s lidovými tanci (např. Skočná, Obkročák, Mateník, Kalamajka, Švec)

7. ročník

Žák

- zvládá základní kroky vybraných lidových tanců
- dle svých schopností pečlivěji zvládá složitější provedení českých, moravských nebo slovenských tanců
- se učí hlouběji chápat lidovou hudbu
- se seznamuje se základními kroky některých cizích tanců

Vyučovací předmět: Současný tanec
Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- si fixuje návyky spojené se správným držením těla, koordinací pohybů a harmonickým tanečním projevem
- rozliší hudební frázi, předtaktí, reaguje na dynamické změny v hudbě (p, mf, f)
- se pohybuje po prostoru různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvalem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině., dále pak v řadě zástupu i jednotlivě a vytváří oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb a ztvární vlastní náměty čerpané z přírody, pracovních činností a pohádkových postav

4. ročník

Žák

- dle svých schopností je schopen celkové pohybové koordinace svého těla v krátkých pohybových kombinacích a v různých polohách na místě i v pohybu z místa
- sladí svůj pohyb s hudebním doprovodem
- rozvíjí pohybovou paměť a interpretuje sestavu cviků nebo tanečních kroků

5. ročník

Žák

- určí při interpretaci vazeb svými slovy své nedostatky a s pomocí učitele navrhne cestu nápravy, či zlepšení
- reaguje pohybem na zvuky z okolí, na zvuky vytvářené spolužáky, na vlastní zvuky
- se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky sobě blízké pohybové a výrazové prostředky sladěné s tématem a hudební předlohou
- je schopen podle svých možností pravdivého a přirozeného vyjádření při interpretaci
- vytváří krátké několikataktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmů

6. ročník

Žák

- interpretuje různé vazby se střídáním poloh pohybového centra (švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky ve svislé ose, na místě i z místa)
- zvládá delší a složitější kombinace probraných prvků ve všech přízemních polohách, na volnosti v pohybu z místa se zaměřením na dokonalost provedení
- řeší samostatně při hodinách improvizace v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a rekvizity

7. ročník

Žák

- zvládá všechny probrané pohybové prvky
- samostatně pracuje s nabytými vědomostmi a dovednostmi
- využívá impulsy v pohybu, skoku, otáčce
- se orientuje v různých tanečních stylech

Vyučovací předmět: Základy klasického tance
Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- se seznamuje s držením těla
- se seznamuje s pozicemi dolních a horních končetin
- se učí postavení u tyče
- používá techniky battement, demi-plié, relevé, úklon, předklon, záklon

4. ročník

Žák

- se učí vazby battementů
- se seznamuje s port de bras
- si osvojuje držení těla, pozice dolních a horních končetin, postavení čelem i bokem k tyči, základní prvky cvičení u tyče a na volnosti
- si osvojuje základy skoku (u tyče)

5. ročník

Žák

- procvičuje důkladně prvky Grand-plié, rond de jambe, úklony, battement frappé, échappé, 2. a 3. port de bras
- zvládá cviky od tyče na volnosti, dokáže interpretovat jednoduchou taneční choreografii
- opakuje a prohlubuje znalost port de bras
- se seznamuje s klasickou baletní tvorbou

6. ročník

Žák

- pracuje s různými druhy battementů, rond a malých skoků
- zvládá na volnosti polohy en-l'air, harmonizuje pohyby horních a dolních končetin, osvojuje si větší skoky
- vnímá a hodnotí choreografické dílo
- snaží se o vlastní čistotu provedení

7. ročník

Žák

- cvičí u tyče i na volnosti v rychlejším tempu
- provádí technicky náročnější kombinace prvků
- zvládá úměrně svým schopnostem náročnější prvky
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- se podílí na tvorbě choreografie a aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- diskutuje při hodnocení tvorby spolužáků nebo tvorby vlastní a zhlédnutého díla v rámci tanečního představení

II. ročník

Žák

- je schopen se významnou měrou podílet na tvorbě choreografie
- prezentuje společně vytvořenou choreografii při veřejných vystoupeních

III. ročník

Žák

- ztvárňuje samostatně nebo ve skupině vlastní nebo učitelem navržené téma, diskutuje o zvolených pohybových prostředcích z hlediska naplnění obsahu a formy díla
- používá při improvizaci techniku z různých tanečních období

IV. ročník

Žák

- vytvoří s pomocí pedagoga taneční choreografii spolužákům v nižších ročnících
- navštěvuje příležitostně taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozice
- vytváří samostatně variace, které je schopen sám, či se spolužáky veřejně interpretovat
- samostatně improvizuje

Vyučovací předmět: Současný tanec

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá doposud získané znalosti a dovednosti
- se seznamuje s technikou José Limóna, Isadory Duncan
- propracovává taneční technikou tělo tak, aby byl schopen analýzy a syntézy pohybu a vnitřních podnětů
- pojmenuje prvky odborným názvoslovím

II. ročník

Žák

- obohacuje své dovednosti a znalosti v technice José Limóna a Isadory Duncan, užívá jejich názvosloví dle dosaženého stupně znalostí
- si vytváří svůj individuální slovník pohybu jako základ sebevyjádření
- je seznámen na základě svého zájmu se základními prvky tanců různých národů
- používá zvládnuté techniky v choreografiích

III. ročník

Žák

- rozvíjí smysl pro formu a základy taneční kompozice
- se orientuje v rámci svých možností v hudbě, rytmu, melodice a charakteru ztvárňované skladby
- vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance, sub-dominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupiny)
- využívá poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení

IV. ročník

Žák

- využívá při improvizaci své znalosti principů pohybu, které získal při studiu tanečních technik a dbá na čistotu pohybového provedení
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- hledá vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování vlastního pohybového slovníku a dávají příležitost k využívání fantazie a představivosti
- vede na přiměřené úrovni taneční hodinu

Vyučovací předmět: Dějiny tance

Základní studium II. stupně

II. ročník

Žák

- se seznamuje s počátky tance v pravěku (lovecké, bojové, pohřební, obětní tance) a starověku, antice (basse dance, pavana, gagliarda), renesanci (kořeny baletu v Anglii a Francii), baroka (Jean Baptiste Lully a Pierre Beauchamp) a rokoka

III. ročník

Žák

- se seznamuje s dějinami tance v klasicismu (Jean Georg Noverre), významnými rodinami tanečníků (Vestrisové, Gardelové) a významnými představiteli preromantismu (Salvatore Vigano, Charles Louis Didelot)

IV. ročník

Žák

- se seznamuje s dějinami tance v Čechách a ve světě v období 19. - 21. století

Studium pro dospělé (SPD) v TO

- výuka se uskutečňuje v rozsahu 2 hodin týdně
- vzdělávací obsah určuje učitel podle individuálních potřeb a dispozic žáka
- délka studia je 4 roky

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Kromě posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra je podmínkou žádost zákonných zástupců žáka.

Další podmínkou je skutečnost, že míra handicapu žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu. Pokud tomu tak není, individuální plán nevytváříme a postupujeme v souladu s možnostmi individuálního přístupu k znevýhodněným žákům (pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod.)

Tyto možnosti uplatňujeme i u nediodagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální situace.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují ke studiu na středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků (pojetí a kritéria):

- Hodnocení provádíme za účelem posouzení znalostí, dovedností a výkonů žáků. První funkcí hodnocení je tedy zpětná vazba - informace o míře splnění cíle nebo úkolu.
- Další (stejně důležitou) funkcí hodnocení žáků je jejich motivace pro další studium, pro zlepšování a zdokonalování jejich schopností a pro odstraňování případných nedostatků.
- Žáky hodnotíme na základě souhrnu následujících měřítek:
 - míra dosažení ročníkových výstupů v ŠVP
 - kvalita výsledků vzhledem k osobnímu maximu
 - snaha, píle, aktivita, úroveň přípravy na výuku
 - pokrok v čase

Způsob hodnocení žáků (metody a formy):

- Na vysvědčení provádíme hodnocení žáků klasifikací (1-4) dle vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.
- Na konci školního roku se konají komisionální postupové zkoušky pro žáky všech ročníků I. stupně hudebního oboru. Postupové zkoušky jsou klasifikovány, známka však plní pouze informační funkci vzhledem k výroční klasifikaci žáka. Výjimkou je hodnocení klasifikačním stupněm „4“ (neuspokojivý), které se promítne do výroční klasifikace a na vysvědčení. Žáci, kteří často reprezentují školu na veřejných vystoupeních nebo se účastní soutěží, nejsou povinni absolvovat komisionální postupové zkoušky (rozhoduje vedoucí příslušného oddělení).
- V průběhu školního roku provádíme hodnocení žáků kombinací ústního slovního hodnocení a klasifikace do žákovského sešitu, přičemž zařazujeme a využíváme neformální sebehodnocení žáka.

8.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

- Průběh vzdělávání - uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů.
- Výsledky vzdělávání - dosahování ročníkových výstupů vyučovacích předmětů ze strany žáků.
- Personální a materiální podmínky ke vzdělávání.